

BILAGOR

TILL

FULLMÄKTIGESAMMANTRÄDET

2019-06-10-11

INK. 2019-04-23

DNR. 2019/02222

SKR. / KOD. AP

Interpellation

Till ordförande i Regionala utvecklingsnämnden regionråd Birgitta Sacredeus.

Regionens ansvar när Arbetsförmedlingens kontor stängs ner i Dalarna.

Som en effekt av att Moderaternas och Kristdemokraternas budget med stöd av Sverigedemokraterna gick igenom på riksnivå träder nu nya direktiv för Arbetsförmedlingen i kraft.

4 500 människor mister sina jobb när 132 kontor i hela landet stängs, varav 8 i Dalarna. Dalarna är en region med stora svårigheter att matcha arbetssökande mot lediga jobb och här har arbetsförmedlingen en viktig uppgift.

Förutom de uppenbara problemen med att tusentals människor förlorar sina jobb runt om i landet innebär stängningen av kontor också en minskad tillgänglighet till samhällsservice på de orter som drabbas. Denna politik kommer att drabba dem som redan står långt från arbetsmarknaden. Det kommer att ge allvarliga konsekvenser för många av Dalarnas invånare.

Att värna dem som står längst från arbetsmarknadens är viktigt i den situation som uppstått med MKD budgeten och regeringens hantering av frågan.

I Regionplanen står att unga i Dalarna ska känna att de har goda möjligheter att skaffa sig utbildning och arbete i länet.

Tillgången till ett arbete som passar ens egna förutsättningar är en viktig del av detta. Med den stora förändring som sker inom Arbetsförmedlingen är vi djupt oroade för hur människor kommer att drabbas. I Regionplanen står också att Region Dalarna skall inrätta ett forum för samverkan med statliga myndigheter så att statens närvaro säkerställs och utvecklas.

Min fråga till Regionrådet Birgitta Sacredeus är därför:

Vilka åtgärder kommer att vidtas för att lyfta fram de effekter detta förslag kommer att få för Dalarnas befolkning?

Vilken beredskap har Region Dalarna som aktör om Arbetsförmedlingens kontor försvinner på 8 orter i Dalarna. Både med avseende på de som förlorar sina jobb och för de som helt plötsligt inte har tillgång till Arbetsförmedlingens tjänster på sin hemort.

Falun 2019-04-02

För Vänsterpartiet i Dalarna

Maja Gilbert Westholm

Oppositionsråd

Motion om att återinföra distriktssköterskemottagningarna i Furudal, Horndal och Grängesberg

Tillgängligheten till vård för våra äldre och gamla men även barnfamiljer som kan ha svårt att ta sig till vårdcentralerna med dagens brist på kommunikation försvårades i och med de nedläggningar som genomfördes av de små Distriktssköterskemottagningarna i Dalarna i och med det sparpaket som gjordes 2015. Många bosatta i byar utanför centralorten har idag heller inte råd att åka med egen bil med ett stigande bensinpris som inte gör det ekonomisk möjligt att åka de långa sträckor som nedläggningen inneburit.

De senaste åren har alla sparpaket och indragningar gjort att de gamla får svårare och svårare att komma i kontakt med vården. Sverigedemokraterna vill genast öppna de Distriktssköterskemottagningar som stängde 2015 i Furudal, Horndal och Grängesberg. Detta kan ske på äldreboenden i samverkan med respektive kommun i områden där det redan finns Distriktssköterskor anställda eller via egna små mottagningar där man kan ha öppet 1-2 dagar i veckan för provtagning, såromläggningar och enklare distriktssköterska bedömningar.

Med hänvisning till ovanstående föreslår Sverigedemokraterna att Regionfullmäktige beslutar:

att omgående öppna Distriktssköterskemottagningarna i Furudal, Horndal och Grängesberg. Detta för att möjliggöra vården för ALLA samt att det kommer minska på antalet sjuktransporter.

Falun 2019-04-29

Inge Östlund

Sverigedemokraterna

Fullmäktigeledamot

Motion om mera tillgänglig information kring inkomna motioner, interpellationer och inkomna förslag från Medborgarnas förslagslåda

Detta är en motion som har inkommit från Aron Knifström via Medborgarens förslagslåda som vi i Sverigedemokraterna valt att ta vidare till Regionfullmäktige.

Idag får man leta efter information om inlämnade motioner, interpellationer och inkomna förslag i handlingarna till olika organ, det gör det väldigt svårt att hitta och det vore mycket bättre om man hade det mera tillgängligt både för allmänhet och politiker.

Det vore bra om informationen om vad som sker politiskt i regionen görs mera tillgänglig genom att man både publicera en enkel sökbar och filtrerbar lista över inkomna motioner, interpellationer samt förslag som kommit in till medborgarens förslagslåda samt status för dessa ärenden så att detta blir tydligt för både medborgarna samt oss politiker.

Med hänvisning till ovanstående föreslår Sverigedemokraterna att Regionfullmäktige beslutar:

att Regionen lägger ut alla inkomna motioner, interpellationer samt förslag från Medborgarens förslagslåda separat på Region Dalarnas hemsida med information med den aktuella statusen i frågan.

Falun 2019-05-15

Benny Rosengren

Sverigedemokraterna

Oppositionsråd

**FÖRTECKNING ÖVER INKOMNA EJ BEHANDLADE
MOTIONER**

Inkom den	Dnr, motion från	Handläggare
2018-11-28	LD18/04632 Benny Rosengren (SD) angående Lättakut på Ludvika Lasarett	Helen Kastemyr
2018-12-06	LD18/04844 Inge Östlund (SD): Återinför Folkhälsoarbetet i samarbete med Regionen och Kommunen	Suzanna Westberg
2018-12-19	LD18/04977 Elin Norén (S) och Maja Gilbert Westholm (V): Starta Special-BVC för alla barns hälsa	Ulf Börjesson
2019-01-22	RD19/00370 Maja Gilbert Westholm (V): Inför klimatbokslut för Region Dalarna	Anders Nordahl
2019-02-07	RD19/00709 Fredrik Trygg (SD) och Johan Persson (SD): LUCAS hjärtkompressionsutrustning i alla ambulanser i Dalarna	Fredrik Forselius
2019-02-15	RD19/00933 Abbe Ronsten (S): Skapa ett regionalt industriråd - för trygga jobb och en stark industri i Dalarna	Elsmari Julin

Forts.

Fr o m maj 2019 fördelas inkomna motioner av Regionstyrelsens arbetsutskott:

Inkom den	Dnr, motion från	Fördelad till nämnd
2019-03-11	RD19/01423 David Örnberg (V): Inför försäljning av Resplusbiljett i länets bussar	Kollektivtrafiknämnden
2019-03-25	RD19/01731 Maja Gilbert Westholm (V): Gratis kollektivtrafik för skolungdomar på sommarlovet 2019	Kollektivtrafiknämnden
2019-04-04	RD19/01935 Benny Rosengren (SD) - Införande av organiserad screening för prostatacancer genom Stockholm3-testet	Hälso- och sjukvårdsnämnden
2019-04-10	RD19/02031 Maja Gilbert Westholm (V) med flera om att bedriva kollektivtrafik i egen regi	Kollektivtrafiknämnden
2019-04-17	RD19/02189 Elin Norén (S): Inför ett högkostnadsskydd för hjälpmedel	Hälso- och sjukvårdsnämnden och Hjälpmedelsnämnden i Dalarna

2019-05-27 Regionstyrelsen
2019-06-10-11 Regionfullmäktige

Regionplan med budget 2020 och finansplan 2020-2022

Ordförandens förslag

1. Regionplan 2020 inklusive finansplan 2020-2022 och budget 2020 enligt bilaga b fastställs
2. Investeringsram om 780 miljoner kronor fastställs
3. Uppdra till Regionstyrelsen att säkerställa att investeringarnas bidrag till att övergripande mål uppnås och leder till ökad nytta för befolkningen.
4. Regionstyrelsen fattar ingångsättningsbeslut för investeringar om mer än 10 mnkr och säkerställer nödvändig effekthemtagning.
5. Partistöd 2020 beviljas med totalt 11 262 290 kr varav 10 procent utgör grundstöd
6. Uppdra till Regionstyrelsen att utreda om regionen i högre omfattning kan använda finansieringsmodellen anslagsfinansiering för en bättre ekonomistyrning.
7. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att genast vidta åtgärder för en ekonomi i balans och till dialogmöte i oktober återkomma med handlingsplan hur effektiviseringar enligt bilaga b kan åtgärdas.
8. Kollektivtrafiknämnden ges i uppdrag att genast vidta åtgärder för en ekonomi i balans och till dialogmöte i oktober återkomma med handlingsplan för hur effektiviseringar enligt bilaga b kan åtgärdas.
9. Tandvårdsnämnden ges i uppdrag att genast vidta åtgärder för en ekonomi i balans och inför dialogmöte i oktober återkomma med handlingsplan för att få sin ekonomi i balans
10. Delegera till regionstyrelsen att under 2020 fatta beslut om fördelning till förvaltningar ur övergripande-/utvecklingsram hos Finansförvaltningen

Sammanfattning

Regionplanen är en del av en rullande årsplanering och anger den övergripande inriktningen för Region Dalarna under planperioden. Den binder samman regionens övergripande vision samt strategiska mål med verksamhetens inriktning och omfattning samt ekonomiska förutsättningar.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag
- b) Regionplan 2020 inkl Finansplan 2020-2022 och budget 2020

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Regionplanen är en del av en rullande årsplanering och anger den övergripande inriktningen för Region Dalarna under planperioden. Den binder samman regionens övergripande vision – Vi mår bra – i hela Dalarna! samt strategiska mål med verksamhetens inriktning och omfattning samt ekonomiska förutsättningar. Regionplanen tar sin utgångspunkt i Framtidsresan och Agenda 2030.

Patientperspektiv

Bärande principer i regionplanen är att Region Dalarna ska kännetecknas av ökad närhet och kvalitet samt ska drivas på ett hållbart sätt.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Finansieringen sker genom ett solidariskt skattesystem och de samlade resurserna ska användas på ett ansvarsfullt och respektfullt sätt. För att klara regionens långsiktiga åtaganden ska varje år ge ett ekonomiskt överskott.

I regionplan och budget formuleras och anges förutsättningarna för förvaltningarnas interna arbete med verksamhetsplan, inriktning och ekonomiska ramar.

I budget och plan har skatteintäkter uträknas utifrån en skattesats om 11,63 kr.

Det budgeterade överskottet för 2020 uppgår till 125 miljoner kronor.

Regionens verksamheter måste eftersträva en ökad produktivitet och effektivitet genom ett aktivt arbete med ett nytt arbetssätt, stöd av digitalisering, rätt använd kompetens och förebyggande verksamhet med mera. Viktiga verktyg är produktionsplanering, kontinuerlig uppföljning, att agera vid avvikelser, arbete med ständiga förbättringar samt ständiga prioriteringar.

Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att genast vidta åtgärder för en ekonomi i balans och till dialogmöte i oktober återkomma med handlingsplan för effektivisering inom områdena läkemedel, vård i egen regi/ökad vårdförsäljning samt minskat beroende av hyrpersonal.

Kollektivtrafiknämnden ges i uppdrag att genast vidta åtgärder för en ekonomi i balans och inför dialogmöte i oktober återkomma med

handlingsplan för effektiviseringar för bland annat sjukresor men också för att övrig få en ekonomi i balans.

Tandvårdsnämnden ges i uppdrag att genast vidta åtgärder för en ekonomi i balans och inför dialogmöte i oktober återkomma med handlingsplan för att få sin ekonomi i balans.

Samverkan med fackliga organisationer

Samverkan enligt MBA äger rum 2019-05-20

Uppföljning

Regionplanen inklusive finansplan följs upp genom bokslut, verksamhetsberättelse och årsredovisning. I övrigt följs budgeten upp löpande under året genom bland annat delårsrapport.

2019-05-13 Regionstyrelsens arbetsutskott
2019-05-27 Regionstyrelsen
2019-06-10--11 Regionfullmäktige

Hantering av Region Dalarnas behov av kontokredit

Ordförandens förslag

1. Regionstyrelsen får fatta beslut i ett intervall mellan 0 och 400 mnkr, att uppta och avsluta kontokredit vid behov.

Sammanfattning

Region Dalarna (RD) har sedan tidigare en kontokredit på max 400 mnkr. I nuvarande bankavtal har möjligheten till kontokredit inte varit behäftad med en kostnad, förutom vid ett eventuellt utnyttjande av krediten. Ökade kapitaltäckningskrav på banker innebär att RD vid en förlängning av bankavtal, som är aktuellt inom kort, leder till att en fortsatt tillgång till kontokredit kommer att kosta RD i storleksordningen ca 300 – 600 tkr. Mot den bakgrunden föreslås istället följande hantering av tillgång till nödvändig kontokredit.

Förslaget går ut på att RD i normalläget har 0 kr i kontokredit, men att Arbetsutskottet erhåller mandat att uppta och avsluta kontokredit om behov uppstår. Mandatet gäller ett intervall mellan 0 – 400 mnkr. Behov kommer att identifieras på förhand via ordinarie likviditetsprognoser. Det innebär alltså inte en höjning av nuvarande nivå, utan en möjlighet till sänkning, så att nivå motsvarar bedömt framtida behov.

Upplåning sker framöver vid behov i första hand hos Kommuninvest (KI) via traditionella lån. RD ska enligt placeringspolicy och direktiv ha ca 450 mnkr tillgängligt som betalningsberedskap, målbilden framöver är att det ska ske via kontanta medel och ev upplåning hos KI istället för tillgänglig kontokredit.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag
- b) Anteckningar Avtal med Swedbank

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Region Dalarna (RD) har sedan tidigare en kontokredit på max 400 mnkr. I nuvarande bankavtal har möjligheten till kontokredit inte varit behäftad med en kostnad, förutom vid ett eventuellt utnyttjande av krediten. Ökade

kapitaltäckningskrav på banker innebär att RD vid en förlängning av bankavtal, som är aktuellt inom kort, leder till att en fortsatt tillgång till kontokredit kommer att kosta RD i storleksordningen ca 300 – 600 tkr. Mot den bakgrunden föreslås istället följande hantering av tillgång till nödvändig kontokredit.

Förslaget går ut på att RD i normalläget har 0 kr i kontokredit, men att Arbetsutskottet erhåller mandat att uppta och avsluta kontokredit om behov uppstår. Mandatet gäller ett intervall mellan 0 – 400 mnkr. Behov kommer att identifieras på förhand via ordinarie likviditetsprognoser. Det innebär alltså inte en höjning av nuvarande nivå, utan en möjlighet till sänkning, så att nivå motsvarar bedömt framtida behov. Behovet förutses genom ordinarie likviditetsprognoser.

Enligt finanspolicy/direktiv ska RD ha ca 450 mnkr tillgängligt i likvida medel (exakt belopp bestäms år för år genom en uträkning av betalningsberedskap på 20 dagar baserat på föregående års räkenskaper).

På ett sätt är det sundare att ha kontokredit som livlina att användas vid behov, och inte i ett normalläge. Noll kronor på kontot innebär då att pengarna är slut. Det markerar att befintliga likvida medel och respektive års kassaflöde ska räcka till respektive års utbetalningar. Underskott blir då svårare att föra över till kommande år.

Att inte ha stora kontokrediter i bakgrunden kan på sikt ge lägre kostnader för RD.

Region Dalarna är medlemmar i Kommuninvest (KI). För längre och planerad upplåning är KI huvudalternativet. Traditionella lån, om behov uppstår, minskar behovet av kontokredit och är i längden ett billigare alternativ. Det kräver dock framförhållning och politisk beslutsprocess.

Region Dalarna har nu tillfredsställande likviditet men under vissa tidigare perioder har den dålig. Kontokrediten har då varit till god nytta, för att kunna säkerställa betalning av löner och leverantörer. Likviditeten är enkel att förutspå på kort sikt, men svår på lång sikt då det finns många variabler (årets resultat, statsbidrag, lån, amorteringar, insättning till pensionsmedel, investeringar, mm).

Tre andra alternativ kan vara att ha en av följande fasta nivåer på kontokredit: 0 mnkr, 200 mnkr, 400 mnkr. Även mer än så är möjligt. Men ju större belopp desto dyrare både nu och framöver.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför en utebliven kostnadsökning på ca 300 - 600 tkr.

Samverkan med fackliga organisationer

Ärendet omfattas inte av facklig samverkan.

Uppföljning

Ärendet är inte i behov av särskild uppföljning.

Avtalet med Swedbank

Upphandling av banktjänster genomfördes under vintern 2014-2015. Avtal tecknades med Swedbank 2015-05-18. I detta avtal sattes kostnaden för kontokredit (utöver sedvanlig ränta), så kallad kreditavgift, till 0 %. Vid avtalstillfället hade Swedbank ett medgivande från Finansinspektionen (nedan Fi) innebärande 0 % riskvikt för Kommuner och Landsting, vilket var bakgrunden till denna nivå.

Avtalstiden med Swedbank sträcker sig från 2015-05-15 till 2019-05-15, med möjlighet till förlängning upp till 1 år + 1 år. Region Dalarna har lämnat avisering om förlängning med ett år till 2020-05-15, i rätt tid enligt avtalets punkt 3.1.

Swedbank har i samband med förlängningen av avtalet begärt prisjustering av kreditavgiften, enligt avtalets punkt 8.2. Swedbanks begäran grundar sig på myndighetsbeslut av Fi (kopia i bilaga), vilket innebär ändrade kapitaltäckningskrav avseende kommuner och landsting/regioner. Dessa krav har medfört att kostnaden för Swedbanks utlåning har ökat. Dessa ändringar var inte kända av Swedbank då avtalet ingicks och har inte varit kända för Region Dalarna förrän Swedbank inkom med sin begäran. Det kan konstateras att det av Swedbank åberopade myndighetsbeslutet är daterat 2016-11-21, där ovan nämnda medgivande avslutas 2017-03-31, och att Swedbank under den mellanliggande tiden mellan 2017-03-31 och 2019-05-15 har hållit sig till de i avtalet överenskomna nivåerna.

Avtalet mellan Region Dalarna (vid avtalets ingång Landstinget Dalarna) och Swedbank innehåller sedvanlig prisjusteringsklausul (p 8.2). Vidare anger LOU 17:12 att ett kontrakt får ändras utan en ny upphandling om behovet av ändringen beror på omständigheter som den upphandlande myndigheten varken förutsåg eller borde ha förutsett vid beslutet att tilldela kontraktet. Den övergripande karaktären på kontraktet får dock inte ändras. Inte heller får värdet av kontraktet öka med mer än 50 %. Region Dalarna/Landstinget Dalarna har inte haft kännedom om eller kunnat förutse Fi:s beslut och följderna av detta förrän Swedbank begär prisjustering enligt avtalets p 8.2. Kontraktets övergripande karaktär ändras inte av denna förändring. Inte heller ökar kontraktets värde över den i 17:12 angivna nivån.

2019-05-27 Regionstyrelsen
2019-06-10—11 Regionfullmäktige

Justering patientavgift Min Vård

Ordförandens förslag

1. Patientavgift för Min Vård sänks till 100 kronor från och med 1 juli 2019.

Sammanfattning

I nuläget kostar ett besök hos Region Dalarnas egen nätläkartjänst Min Vård 200 kr, samma avgift som ett fysiskt besök hos en läkare på en vårdcentral i Dalarna. Patientavgiften föreslås sänkas till 100 kr för att ligga på samma nivå som jämförbara tjänster i riket. Region Dalarna kan på så vis erbjuda en konkurrenskraftig nätläkartjänst som dessutom har åtkomst till patientjournal och kan erbjuda en sammanhållen vårdkedja.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Region Dalarna har sedan början av 2017 bedrivit nätläkartjänsten Min Vård med regionens egna resurser i primärvården anslutna till Avtal Hälsoval Dalarna. En stor andel av Dalarnas befolkning väljer dock att använda andra nätläkartjänster utanför Region Dalarnas uppdrag vilket leder till ökade utomlänssavgifter som ersätts med upp till 650 kr per nätläkarbesök. Många av dessa nätläkartjänster har avtal med andra regioner och erbjuder tjänster utan avgift (Region Sörmland). I takt med att Region Sörmland inför patientavgift för anslutna nätläkartjänster med 100 kr den 1 juli vill även Region Dalarna att samma ska gälla för Min Vård. I samband med att patientavgiften sänks och marknadsföring trappas upp finns förhoppningar om att Dalarnas befolkning ökar nyttjandet av Min Vård och på så vis minskar utgifterna till externa nätläkartjänster vilket drabbar Region Dalarna med miljonbelopp i nuläget.

Patientperspektiv

Min Vård erbjuder en patientsäker och trygg nätläkartjänst driven av Region Dalarna och bemannad av primärvården. Patienterna loggar in med hjälp av mobilt BankID i mobiltelefon eller läsplatta och besöket sker genom en videolösning i en säker applikation.

000014

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Externa nätläkartjänster prognostiseras kosta Region Dalarna ca 6.5 miljoner för 2019 om trenden inte bryts. Genom att få fler patienter att välja Region Dalarnas Min Vård kan förhoppningsvis trenden brytas och de externa kostnaderna bli mindre för utomlans nätläkartjänster. Användandet av Min Vård förväntas öka och trots sänkning av patientavgift beräknas den totala vinsten finnas i att de externa kostnaderna minskar.

Samverkan med fackliga organisationer

Ärendet omfattas inte av facklig samverkan.

Uppföljning

Genom sedvanlig budgetuppföljning för Hälsovalsenheten och rapportering till Hälsovalsberedningen.

000015

2019-05-13 Regionstyrelsens arbetsutskott
2019-05-27 Regionstyrelsen
2019-06-10--11 Regionfullmäktige

Miljöredovisning 2018

Ordförandens förslag

1. Miljöredovisning 2018, enligt bilaga b), godkänns.

Sammanfattning

Miljöredovisning 2018 är en uppföljning av Landstinget Dalarnas (nuvarande Region Dalarna) miljömål. Utgångspunkt för uppföljningen har varit Landstingsplanen, Landstingets miljöplan 2016-2020 samt förvaltningarnas miljöredovisningar. Underlag till redovisningen har hämtats från verksamhetsgemensamma system samt rapporter från förvaltningarna.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag
- b) Miljöredovisning 2018

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Miljöredovisning 2018 är en uppföljning av Landstinget Dalarnas (nuvarande Region Dalarna) miljömål. Utgångspunkt för uppföljningen har varit Landstingsplanen, Landstingets miljöplan 2016-2020 samt förvaltningarnas miljöredovisningar.

I texten används landstinget eller Landstinget Dalarna för att beskriva det som avser 2018 eller tidigare och region eller Region Dalarna för att beskriva nuläge eller framtid.

Systematiskt miljöarbete

Under 2018 genomfördes en uppföljningsgranskning av landstingets styrning av miljöarbetet. Granskningen visar att de rekommendationer som lämnades i den ursprungliga granskningen 2014 i väsentliga delar efterlevts och att de åtgärder som vidtagits varit ändamålsenliga. I granskningen redovisas också några rekommendationer ämnade för att ytterligare stärka styrelsens ansvar för och delaktigheten i miljöarbetet. Rekommendationerna är:

1. Landstingsstyrelsen bör ta en mer aktiv roll i att säkerställa att målen uppfylls genom att t.ex. ge tydliga prioriteringar samt genom att allokera nödvändiga resurser.

000016

2. Landstingsstyrelsen bör säkerställa att arbetet med framtagning av en ny miljö- eller hållbarhetspolicy prioriteras under 2019.
3. Landstingsstyrelsen bör prioritera arbetet med att integrera länsstyrelsens åtgärder i landstingets miljöarbete t.ex. genom att inkludera åtgärder avseende kollektivtrafik i miljöplanen.

Landstinget Dalarna har ett gemensamt ledningssystem där miljö utgör en av delarna. Ledningssystemet avseende miljö ska följa ISO14001:2015. Styrande rutiner finns tillgängliga för samtliga medarbetare via vårt intranät.

Upphandling och inköp

Upphandlingsenheten har arbetat med att ställa relevanta miljökrav i upphandlingarna och medvetenheten om vilka krav som skall ställas blir bättre och bättre och miljö- och säkerhetsavdelningen finns med som stöd och hjälp i kravställningen. Mallar för miljökrav i olika upphandlingar har tagits fram och idag finns även möjligheten att ställa krav på olika certifieringar med mera samt möjlighet till att göra så kallade innovationsupphandlingar.

Avfall

Regionen kommer inte att klara målen med nuvarande arbetssätt, det kommer att krävas att vi tänker om och förändrar vårt arbetssätt. I dag görs det insatser som är bra som till exempel textilåtervinningen tillsammans med Humanbridges. Det finns verksamheter och avdelningar som gör jättebra jobb med källsortering och utbyte av produkter mot förnybart men effekten av arbetet försvinner då den totala avfallsmängden ökar. Om trenden med ökad avfallsmängderna ska vända behövs ett större grepp tas och allt från inköp till arbetssätt och metoder behöver ses över. Framförallt är vården ett område där det bitvis uppstår målkonflikter mellan hygien, patientsäkerhet, bruket av engångsartiklar och avfall.

Det finns goda exempel inom andra regioner och landsting som behöver tittas på och dra lärdom av. Att minska avfallsmängderna är ett arbete som hela regionen behöver hjälpas åt med för att genomföra åtgärder som har tydlig effekt.

Inom hjälpmedelsförvaltningarna arbetar man aktivt med att återanvända hjälpmedel. Det finns tydliga mål som följs upp. Exempelvis så är målet att 80 % av hjälpmedel för rörelsehinder ska återanvändas. För 2018 blev resultatet att 78 % i den här kategorin återanvändes.

000017

Energi

Resultatet av 2018 års energianvändning för fastigheter, 156,2 kWh/m², visar på en ökning med drygt 3 procent i jämförelse med 2017. Den specifika värmeanvändningen landade på 75,8 kWh/m², en ökning med 1,9 procent mot föregående år. Elanvändningen blev 78,7 kWh/m² vilket är 2,5 procent högre än 2017. Fjärrkyleanvändningen blev 1,7 kWh/m². Avesta och Ludvika lasarett är med 146 kWh/m² de lasarett som under 2018 använde minst energi i länet. Några orsaker till den ökade användningen är t.ex. olika byggprojekt samt att klimatet varit extremt både vinter och sommar vilket resulterat i att till exempel helikopterplattorna har dragit mer energi. Målet på högst 150 kWh/m² år 2020 bedöms vara inom räckhåll. Ett övergripande mål är att nå 130 kWh/m² år 2030.

Under året har två anläggningar med solpaneler driftsatts, Dahlska huset i Falun samt ambulansen Mora lasarett.

Målet avseende 100 % förnyelsebar el är uppnått sedan flera år tillbaka.

Kemikalier och läkemedel

I februari 2018 bröt Landstinget Dalarna avtalet gällande kemikaliereregister. Leverantören klarade inte av att uppfylla alla krav som ställdes i samband med upphandlingen. Det innebär att landstinget inte hade något central kemikaliereregister under större delen av året. En temporär lösning gällande åtkomst av säkerhetsdatablad finns via intranätet så att verksamheterna kommer åt relevant skyddsinformation med mera.

Riskbedömning av kemiska produkter och utbyte av farliga kemikalier är ett krav som finns i miljöbalkens hänsynsregler och är ett arbete som skall göras på alla de produkter som både används och på nya som köps in. På grund av omfattningen av antalet kemikalier som används och även sättet de köps in, genom upphandling eller på annat sätt, har regionen inte haft framgång med arbetet. Ett skäl är att regionen inte lagt de resurser som krävs för att uppnå målen.

I slutet av året installerades en reningsanläggning avseende lustgas vid förlossningen på Falu lasarett. Lustgas har stor klimatpåverkan då 1 kg lustgas motsvarar 298 kg CO₂-ekvivalenter. Reningsanläggningen bedöms minska landstingets klimatpåverkan med cirka 550 000 kg CO₂-ekvivalenter per år (beräknat på 3 165 förlossningar).

För antibiotika så har Sveriges landsting och regioner följt upp nyckeltalen utifrån uthämtade recept av patienter mantalsskrivna i respektive län. Dalarna (exklusive veterinärrecept) har en fortsatt positiv trend gällande att minska antibiotikaförskrivningen. Resultatet för 2018 var 244 recept per

000018

1000 invånare avseende förskrivare i Dalarna. 2017 var motsvarande siffra 260 recept per 1000 invånare. Inkluderar vi förskrivare utomläns så är resultatet 260 recept per 1000 invånare för 2018.

Antibiotikaförskrivningen är ett nyckeltal som jämförs mellan regioner och landsting. Landstinget Dalarna har under flera år varit bland de tre som haft lägst förskrivning.

Livsmedel

Arbetet med att öka andelen miljömärkta livsmedel pågår ständigt i landstingets kostverksamheter. Kostnaden har dock ökat kraftigt för miljömärkta livsmedel då alla miljömärkta livsmedel inte var med i livsmedelsavtalen. Tillgången på miljömärkta livsmedel är heller inte i balans med efterfrågan. Landstingsservice kostverksamheter har under 2018 haft som mål att nå 40 % miljömärkta livsmedel. Livsmedelsbudgeten var dock inte anpassad för målet på 40 % och den oförutsedda prisökningen. Av den anledningen har målet inte uppfyllts utan resultatet blev 37 %. Ett nytt livsmedelsavtal som började gälla i februari 2019 har i högre grad fokuserat på miljömärkta livsmedel. Detta ger bättre förutsättningar att nå uppsatt mål.

Utöver Landstingsservice så ingår folkhögskolornas kök i vår redovisning över andel miljömärkta livsmedel. De av totala mängden inköp av livsmedel uppgick till 40 %.

Enligt Landstingsservice så är målet som är satt för svinnet från patientmåltider är orimligt lågt. Förklaringen till det är att Landstingsservice har utvecklat metoderna för mätning efter att målet sattes så att de följer Livsmedelsverkets nationella mätmetod som tagits fram. Landstingsservice har beslutat att under 2019 se över samtliga mål i verksamhetsplanen inom ramen för den nya FM-organisationen med stöd av processägare och för att uppnå standardiserade arbetssätt/metoder.

Resor och transporter

Andelen elbilar har inte ökat i den takt som det var planerat. Anledning är att elbilar är avsevärt dyrare i inköp samt att verksamheterna måste bekosta installation som möjliggör säker laddning. I ett läge där verksamheterna måste spara ekonomi så har det inte varit möjligt att öka andelen elbilar i den takt som behövts för att närma oss målet.

Under 2018 har det tagits stora steg för att minska användningen av fossilt bränsle i våra tunga fordon. Sedan sommaren 2018 så har kollektivtrafikförvaltningen 100 % fossilfritt bränsle. De bussar som tidigare

•000019

tankades med diesel tankas numera med HVO (HVO – Hydrogenerated vegetable oil – är en typ av biodiesel som kemiskt sett är identisk eller mycket lik fossil diesel. 2017 var den vanligaste råvaran PFAD (restprodukt från palmolja) följt av slakteriavfall och tallolja.). I fordonsflottan finns två rena elbussar, dessa finns i Hedemora och Ludvika. Det finns också två elhybridbussar som trafikerar Falun-Borlänge, dessa förbrukar ca 20-25 % mindre bränsle än de med enbart dieselmotor.

För Landstingsservice tunga lastbilar så utgörs cirka 30% av bränslet av HVO.

Gällande tjänsteresor så har trenden tidigare år varit ett minskat resande med bil i tjänsten. 2018 var dock ett år då resandet med bil i tjänsten ökade. Det innebär att målet med minskat CO₂-utsläpp med 25 % jämfört med 2015 blir svårt att nå.

Textilier

Under året har landstinget tillsammans med Human Bridge utökat samarbetet så att verksamheterna, förutom att lämna kläder till bistånd, även kan lämna trasiga och övriga textilier till textilåtervinning där textilfibern återvinns och kan bli ny råvara för textilframställning.

Detta har resulterat i att det under 2018 skett mer än en tiodubbling av insamlat textilmaterial och med nya rutiner finns potential att öka den insamlade mängden ytterligare och framförallt vid Fredriksbergstvädden betydligt minska mängden som tidigare hanterats som brännbart avfall.

Klimatbokslut

Som ett första steg i att göra ett klimatbokslut redovisas landstingets utsläpp av växthusgaser 2018 i avsnittet nedan. Det är ogörligt att bedöma och beräkna samtliga utsläpp så en avgränsning behöver göras.

För Landstinget Dalarna följs följande upp:

- Transporter med egna lastbilar, leasingbilar, tjänsteresor med egen bil och tågresor
- Energi för uppvärmning/kylning av egna lokal och inköpt el
- Medicinska gaser
- Finansier
- Livsmedel (ett begränsat urval)
- Förbrukningsartiklar (ett begränsat urval)

000020

När det gäller livsmedel och förbrukningsartiklar följs initialt upp ett fåtal artiklar, men att göra beräkningarna på en sådan detaljerad nivå att jämförelser mellan olika artiklar kan göras och därigenom visa vad våra val har för påverkan. Bedömningen är att detta sätt bör öka engagemanget hos medarbetare att välja "bra" produkter ur ett klimatperspektiv. Därigenom kan ett tydligare mål för det fortsatta arbetet framåt genom att mål för vad som skall ingå i klimatberäkningarna för år 2019, 2020 osv sätts upp.

Utifrån ovanstående begränsning så har det totala utsläppet av växthusgaser för 2018 beräknats till 11 430 ton CO₂-ekvivalenter.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Gällande miljömål kring elbilar och miljömärkt mat så har ekonomin utgjort hinder för möjligheten till måluppfyllnad.

Hållbarhet

Miljö är en av delarna inom hållbarhet. Miljöarbetet styrs mer och mer mot hållbarhetsarbete i enlighet med Agenda 2030.

Samverkan med fackliga organisationer

Ärendet omfattas inte av facklig samverkan.

Uppföljning

Miljöredovisningen är en uppföljning av beslutad miljöplan 2016-2020.

2019-05-13 Regionstyrelsens arbetsutskott
2019-05-27 Regionstyrelsen
2019-06-10--11 Regionfullmäktige

Sammanträdesplan 2020 för regionfullmäktige, regionstyrelsen och dess utskott

Ordförandens förslag

1. Regionfullmäktige sammanträder under 2020 den 2 mars, 20 april, 15-16 juni, 28 september och 16-17 november.

Sammanfattning

En sammanträdesplan för regionfullmäktige, regionstyrelsen och regionstyrelsens utskott tas årligen fram. Planen är även kallelse för styrelsen och utskotten.

I ärendet redovisas till arbetsutskottet följande dokument:

- a) Beslutsunderlag
- b) Sammanträdesplan 2020 förslag
- c) Sammanträdesplan 2020 alternativt förslag.

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

En sammanträdesplan för regionfullmäktige, regionstyrelsen och regionstyrelsens utskott tas årligen fram. Planen är även kallelse för styrelsen och utskotten.

En förändring sker inför 2020. Ärenden från nämnderna, där nämnden är beredande organ och styrelsen eller fullmäktige är beslutande organ, ska under 2020 processas via arbetsutskottet innan det går vidare till styrelsen. Därför bör nämndernas sammanträdesdatum planeras till senast en vecka före arbetsutskottet sammanträder. Detta gäller dock inte arbetsutskottet i februari, då sammanträdet inte ligger i en planeringsprocess mot regionfullmäktige.

Arbetsordningen för fullmäktige reglerar under vilka månader ordinarie sammanträden ska hållas. 7 § stadgar att det vanligtvis hålls i februari, april, juni, september och november, förutom vid valår då annat gäller.

För 2020 görs dock ett avsteg genom att sammanträdet i februari flyttas till i början av mars, dvs. det flyttas en vecka framåt utifrån vad som har varit

22
~~000074~~

brukligt under senare år. Detta för att tillgodose önskemålen om att inte ha sammanträden på sportlovet.

Vidare flyttas fullmäktiges sammanträde i juni en vecka framåt. Därigenom frigörs det tid för nämnderna att få med tertialrapportens siffror till sammanträdet i maj.

Sammanträdet i november tidigareläggs en vecka mot vad som är brukligt. Detta för att skapa utrymme för alla nämnder och regionstyrelsen att fördela driftsbudgeten för nästkommande år innan december månads utgång.

Regionstyrelsen ska årligen upprätta en plan för sammanträden och beredningar. Presidieberedning för regionstyrelsen och arbetsutskottet är vanligtvis fredagen tio dagar för sammanträdet. Beredning för personalutskottet är vanligtvis onsdagen sju dagar före sammanträdet.

Regionstyrelsen sammanträde inför fullmäktige i november är planerat till onsdagen den 28 oktober. Skälet är att delårsrapporten måste hanteras i styrelsen innan oktober månads utgång. Om sammanträdet inte är i oktober måste ett extra sammanträde läggas till i oktober. Vidare möjliggör detta att nämnderna hinner hantera sina respektive delårsrapporter i början av oktober, dvs. innan arbetsutskottet och styrelsen hanterar den övergripande. Sammanträdet är på en onsdag under höstlovet v 44; att det blir en onsdag beror på tidsspannet mellan arbetsutskottet den 18 oktober och regionstyrelsen.

Regionstyrelsen sammanträder därtill onsdagen den 4 mars. Sammanträdet är ett extra sammanträde och är inte kopplat till ett fullmäktige sammanträde. Skälet till sammanträdet är bl.a. att regionstyrelsen ska slå fast ramarna för de kommande dialogdagarna. För att nämnderna ska hinna processa ramarna innan dialogdagarna och för att det inte ska krocka med regionfullmäktige sammanträde, krävs det att styrelsen sammanträder på en onsdag.

Vidare är ett sammanträde för styrelsen inplanerat den 14 december.

Dialogdagarna är den 7-8 april. Bokslutskonferensen är 18 februari.

Ordföranden för personalutskottet har 2019-03-13 informerat utskottet vilka sammanträdesdatum utskottet har under 2020. Personalutskottet sammanträder 22 januari, 18 mars, 6 maj, 26 augusti och den 21 oktober. Ärendet kompletteras med dessa datum till regionstyrelsen.

Sammanträdesplanen för hela Region Dalarna publiceras när fullmäktige, styrelse och nämnder upprättat sina respektive sammanträdesplaner.

23
~~000045~~

Styrelsen och nämnderna utgår ifrån fullmäktiges sammanträdesplan när de beslutar om sina sammanträden.

Samverkan med fackliga organisationer

Sammanträdesplan för politiska instanser omfattas inte av facklig samverkan. Planering av MBA-överläggningar sker dock utifrån de fastslagna planerna.

Uppföljning

Sammanträdesplanen kan revideras vid behov. Planen utvärderas inför nästa sammanträdesplan ska upprättas.

SAMMANTRÄDESPLAN 2020 RF, RS, AU, PU och HSN - REGION DALARNAS LÄN

2019-05-13

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	
1						RS							1
2			RF						AU				2
3													3
4			RS										4
5													5
6				RS		Nationaldag							6
7				DD									7
8				DD									8
9				skärtorsdag									9
10		RS		Långfredag									10
11				Påskafön									11
12				Påskdag									12
13				Ann. Påsk	PU								13
14									RS	PU		RS	14
15						RF							15
16						RF					RF		16
17		AU									RF		17
18		BK	PU										18
19						Midsommar				AU			19
20				RF	AU								20
21													21
22	PU												22
23			AU										23
24												Jul	24
25												JUL	25
26								PU				JUL	26
27	AU												27
28									RF	RS			28
29													29
30											AU		30
31													31

1 Helg/motsvarande

2 Semesterperiod/motsvarande

5 RF Regionfullmäktige

6 RS Regionstyrelse

7 AU Arbetsutskott

8 PU Personalutskott

10 DD Dialogdag

11 BK Bokslutskonferens

Vä-ställd text = Fm-möte

Hö-ställd text = Em-möte

Centrerad text = hela dagen

000000
29

Alternativt förslag - SAMMANTRÄDESPLAN 2020 RF, RS, AU, PU och HSN - REGION DALARNAS LÄN

2019-05-13

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	
1													1
2									AU			AU	2
3						RS							3
4			RS										4
5													5
6				DD	PU	Nationaldag							6
7				DD									7
8				RS									8
9				skärtorsdag									9
10				Långfredag									10
11				Påskafön									11
12		RS		Påskdag									12
13				Ann. Påsk									13
14										AU			14
15													15
16									RS			RS	16
17						RF							17
18		BK	PU			RF					RF		18
19		AU				Midsommar					RF		19
20					AU								20
21										PU			21
22	PU			RF									22
23													23
24												Jul	24
25			AU									JUL	25
26		RF						PU				JUL	26
27													27
28										RS			28
29	AU												29
30									RF				30
31													31

1 Helg/motsvarande

2 Semesterperiod/motsvarande

5 RF Regionfullmäktige

6 RS Regionstyrelse

7 AU Arbetsutskott

8 PU Personalutskott

10 DD Dialogdag

11 BK Bokslutskonferens

Vä-ställd text = Fm-möte

Hö-ställd text = Em-möte

Centrerad text = hela dagen

Handwritten signature and date 25

2019-05-13 Regionstyrelsens arbetsutskott
2019-05-27 Regionstyrelsen
2019-06-10--11 Regionfullmäktige

Ansvarsfrihet för Förbundsdirektionen Kommunalförbundet Svensk Luftambulans 2018.

Ordförandens förslag

1. Förbundsdirektionen beviljas ansvarsfrihet för år 2018

Sammanfattning

Kommunalförbundet Svensk Luftambulans ansvarar för och driver ambulanshelikopterverksamheten och annan därtill anknuten verksamhet åt medlemmarna. Idag ingår Landstinget Dalarna, Landstinget Värmland, Region Uppsala och Västra Götalandsregionen i förbundet.

Årsredovisningen omfattar kommunalförbundets verksamhet för år 2018.

Revisorerna tillstyrker att kommunalförbundets förbundsdirektion beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsperioden.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag
- b) Revisionsberättelse
- c) Sakkunniges grundläggande granskningsrapport
- d) Sakkunniges granskningsrapport
- e) Årsredovisning

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Ändamålet med kommunalförbundet är att ansvara för och driva ambulanshelikopterverksamheten och annan därtill anknuten verksamhet åt medlemmarna. Idag ingår Region Dalarna, Landstinget Värmland, Region Uppsala och Västra Götalandsregionen i förbundet. Verksamhet har bedrivits i full skala vid baserna i Karlstad och Mora under året. Verksamheten i Västra Götaland bedrevs av SLA under de första fem månaderna. Den övergick sedan till extern operatör från 1 juni.

Årsredovisningen omfattar kommunalförbundets verksamhet för år 2018. Av revisionsberättelsen framgår att all granskning har utförts enligt kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Förbundets resultat för år 2018 uppgår visar på ett överskott på 2 779 tkr. Det egna kapitalet uppgick till 10 717 tkr, vid årets slut. En återbetalning av eget kapital kommer att ske under 2019, enligt omfattning och fördelning som fastställs av direktionen.

Uppföljning av de finansiella målen återfinns i årsredovisningen och dessa bedöms av revisorerna vara uppnådda i och med 2018 års resultat och ställning. Räkenskaperna är, så vitt revisorerna kan bedöma, rättvisande och upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen och i enlighet med god revisionssed. Revisorerna tillstyrker att kommunalförbundets förbundsdirektion beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsperioden.

Juridik

Av revisionsrapporten framgår att all granskning har utförts enligt kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet.

Samverkan med fackliga organisationer

Ärendet är inte föremål för facklig samverkan.

Uppföljning

Ärendet är inte i behov av uppföljning.

Kommunalförbundet Svensk Luftambulans
Revisorerna
Org nr. 222000-3061

2019-03-22

000028

Dnr SLA Rev/19002

Till förbundsmedlemmarnas fullmäktige

Revisionsberättelse för Kommunalförbundet Svensk Luftambulans

Vi har granskat kommunalförbundets verksamhet för år 2018. I granskningsarbetet har vi biträtt av sakkunniga biträden.

All granskning har utförts enligt kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Förbundets resultat för år 2018 uppgår till 2 779 tkr, vilket innebär att balanskravet har uppfyllts. Uppföljning av de finansiella målen återfinns i årsredovisningen och dessa bedöms uppnådda i och med 2018 års resultat och ställning. Av årsredovisningen framgår att återbetalning av eget kapital kommer att ske under 2019, då det egna kapitalet överstiger den övre gränsen som fastställts i förbundets finansiella mål.

Förbundet har för 2018 åtta stycken verksamhetsmål, vilka samtliga är genomförda eller påbörjade under 2018.

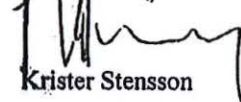
Räkenskaperna är, så vitt vi kan bedöma, rättvisande och upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen och i enlighet med god revisionssed.

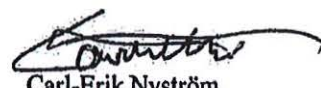
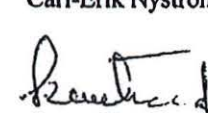
Vårt ställningstagande

Vi tillstyrker att kommunalförbundets förbundsledning beviljas ansvarsfrihet för år 2018.

Vi tillstyrker också att förbundets årsredovisning godkänns.

Av förbundsmedlemmarna utsedda revisorer

Osten Högman

Krister Stensson

Carl-Erik Nyström

Knut Rexed

Bilagor:

1. Revisorernas redogörelse
2. Granskning av årsredovisning 2018
3. Grundläggande granskning 2018

Kommunalförbundet Svensk Luftambulans
Revisorerna
Org nr. 222000-3061

2019-03-22

Dnr SLA Rev/19002

000029

Revisorernas redogörelse för 2018

Granskning av Kommunalförbundet Svensk Luftambulans verksamhet har skett genom uppföljning och genomgång av protokoll från förbundsledningens sammanträden, genom informationsmöte med representant för förbundet samt genom en grundläggande granskning. Granskningsarbetet har skett mot den fastställda förbundsordningen.

Förutom ovanstående har granskning skett av kommunalförbundets årsredovisning.

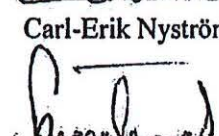
Vi har under året anlitat sakkunnigt stöd från revisionskontoren i landstinget i Värmland samt Dalarnas läns landsting. PWC i Karlstad har på vårt uppdrag granskat årsredovisningen samt genomfört den grundläggande granskningen.

De iakttagelser som gjorts under granskningsarbetet har tillställts förbundets direktion.

Av förbundsmedlemmarna utsedda revisorer

Östen Högmán

Krister Stensson

Carl-Erik Nyström

Knut Rexed

000030

Revisionsrapport

***Grundläggande
granskning 2018***

Svensk luftambulans

Lars Dahlin

mars 2019

000031

Innehållsförteckning

1.1.	Inledning	1
1.1.1.	Syfte och metod	1
1.1.2.	Bakgrund	1
1.2.	Verksamhet under 2018	3
1.3.	Ekonomi	4
1.4.	Granskningsresultat	4
1.5.	Sammanfattande bedömning	5

000032

1.1. Inledning

Svensk Luftambulans är ett kommunalförbund med säte i Karlstad. Kommunalförbundet har bytt namn från Kommunalförbundet Ambulanshelikopter Värmland-Dalarna till Svensk Luftambulans (SLA) den 4 april 2015 i och med Västra Götalandsregionens anslutning till förbundet, våren 2015. I februari 2016 anslöt sig även Region Uppsala till förbundet.

På uppdrag av revisorerna i kommunalförbundet har Kommunal Sektor inom PwC gjort en grundläggande granskning.

1.1.1. Syfte och metod

Uppföljningens syfte är att ge svar på revisionsfrågan om det bedrivs en ändamålsenlig och effektiv verksamhet inom Svensk Luftambulans ansvarsområde.

Följande kontrollmål ska besvaras:

- Har uppföljning gjorts av verksamheten?
- Har uppföljning gjorts av ekonomi?
- Finns en tillräcklig intern kontroll inom verksamheten?
- Är förbundets ärendehantering ändamålsenlig?

Vi har tagit del av budget och verksamhetsplan för 2018, delegationsordning, förbundsordningen, samverkansavtalet, direktionens protokoll och årsredovisningen.

1.1.2. Bakgrund

Syftet med kommunalförbundet är att ansvara för och driva ambulanshelikopter-verksamhet och annan därtill anknuten verksamhet åt medlemmarna.

Grundandet av ett kommunalförbund för helikopterverksamheten ska också ses som ett första steg för en nationell samordning av landets ambulanshelikoptrar.

Ändamålet är att skapa en stark, kostnadseffektiv och kompetent part för att på bästa sätt kunna tillvarata medlemmarnas intressen och bidra till den regionala och nationella utvecklingen inom verksamhetsområdet.

SLA ska också aktivt driva kompetensutveckling, kvalitetssäkring och forskning inom prehospital ambulanssjukvård såväl hos medlemmarna som nationellt.

SLA har följande värdegrund:

- *Säkerheten kommer alltid först*
- *Alla människor har lika värde och ska bemötas med empati och respekt.*

Värdegrunden innebär att SLA genomsyras av en humanistisk grundsyn där respekten för människors lika och okränkbara värden, jämlikhet och jämställdhet betonas. Alla patienter och anhöriga ska känna sig säkra och trygga samt bli väl bemötta av alla verksamhetens företrädare.

Synen ska också prägla medarbetarnas förhållningssätt mot varandra. Alla insatser och synpunkter är viktiga i denna specialiserade verksamhet.

Gott samarbete och goda relationer är också en förutsättning för ett väl utvecklat säkerhetsarbete. Alla i ledningen och alla anställda är ansvariga för att säkerheten genomsyrar hela organisationen.

Utifrån den framtagna värdegrunden har en vision för förbundet arbetats fram

- *SLA ska vara en förebild för den nationella ambulanshelikopter-verksamheten*
- *SLA ska verka för en ökad nationell samordning av denna verksamhet*
- *SLA ska aktivt driva kompetensutveckling, kvalitetssäkring och forskning inom prehospital ambulanssjukvård.*

Visionen innebär att Svensk Luftambulans inte bara ska driva utvecklingen av ambulanshelikopterverksamheten åt medlemmarna utan också verka för en ökad nationell samordning av denna verksamhet.

SLA ska också aktivt bidra till utvecklingen av den prehospitala vården nationellt. Detta ska ske i samverkan både mellan medlemmarna och övriga regioner.

Verksamhetsidé för förbundet är att:

- *Bedriva prehospital akutsjukvård och intensivvård av sjukhuskvalitet, av skadade och sjuka patienter på plats och under transport direkt till rätt vårdnivå.*
- *Utföra sekundärtransporter mellan vårdinrättningar såväl inom som utanför den egna regionen.*
- *Verksamheten bedrivs med hög säkerhet och god kostnadseffektivitet.*

Verksamheten ska ha hög tillgänglighet och kort insatstid, för att snabbt kunna vara på plats och påbörja prehospital akutsjukvård och intensivvård. Man ska också göra en bedömning av patientens vårdbehov så att transport kan ske direkt till rätt vårdnivå.

Säkerheten sätts ALLTID i första rummet. Vid behov av prioriteringar mellan olika uppdrag är det patientens behov som är styrande.

000034

Genom god samordning inom SLA och nära samverkan med medlemmarna ska verksamheten bedrivas på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt.

1.2. Verksamhet under 2018

Verksamhet har bedrivits under hela året vid baserna i Karlstad och Mora. Västra Götalandsregionens verksamhet övergick den 1 juni till extern operatör, i avvaktan på upphandling av en större helikoptertyp.

Upphandlingen av ny större helikoptertyp påbörjades under 2017 och tilldelningsbeslut beräknades kunna tas under våren 2018. Leverans av den nya större helikoptertypen beräknades då till slutet av 2020 för att vara klar till att Region Uppsala nuvarande avtal löper ut 2020-12-31. Västra Götalandsregionens nuvarande helikopter ersattes redan under 2018 och med anledning av de inte klarar sig med den mindre helikoptertypen H 145, har en övergångslösning med upphandling av en extern leverantör under perioden 2018-2021 skett. Övriga medlemmar i förbundet har godkänt denna övergångslösning i och med att Västra Götalandsregionen förbundit sig att under övergångsperioden fortsätta stå för sina kostnader i förbundet. Upphandlingen som genomfördes under 2017/18 fick avbrytas på grund av för dålig konkurrens. Enligt nuvarande planering kommer upphandlingen att genomföras under hösten 2019.

Med anledning av att upphandlingen av ny helikoptertyp avbröts, kommer troligen inte en ny helikopter kunna levereras till Region Uppsala innan avtalstiden löper ut. Region Uppsala har bedömt att man är i behov av en övergångslösning i avvaktan på leverans av den nya helikoptern. Diskussioner pågår om denna övergångslösning kan hanteras av SLA.

Direktionen fattade 2016 beslut angående principer kring ägandet av helikoptrarna. Inriktningen är att samtliga helikoptrar ska ägas av förbundet och att helikoptrarna i Värmland och Dalarna, som i dag ägs av respektive region ska överföras till förbundet. Övertagande kommer nu ske 2020-01-01 med anledning av att regionerna vid ett tidigare övertagande skulle bli återbetalningsskyldig för moms..

I verksamhetsplanen har direktionen fastställt följande operativa mål för 2018:

- SLA har två helikoptertyper att erbjuda medlemmarna.
- SLA har anslutit minst en region till som medlem i förbundet
- SLA har träffat avtal med Karlstads Airport om permanenta lokaler för huvudkontoret.
- SLA har initierat en nationell process för etablering av GPS-baserade inflygningar till sjukhusplattor
- SLA har initierat en nationell process för samordning av sjukhusplattor, underlag och rutiner
- Med-SLA deltar i, eller startar, minst en ny prehospital studie.
- SLA har hög medicinsk kompetens hos HCM genom ett program för medicinsk vidareutbildning.
- SLA har hög kompetens hos tekniker genom ett utbildningsprogram.

000035

Under 2018 har direktionen haft fem möten.

1.3. Ekonomi

Inför 2018 var den budgeterade nettokostnaden för förbundets verksamhet 95 745 tkr. Utfallet för 2018 blev 2 779 tkr bättre än budgeterat främst beroende på lägre personalkostnader på grund av minskat övertidsuttag, lägre teknikerbemanning och vakanser på administrativa tjänster, färre genomförda utbildningar mot planerat samt högre intäkter.

1.4. Granskningsresultat

Har uppföljning gjorts av verksamheten?

- I både delårsredovisning och årsredovisning finns uppföljning av målformuleringarna för verksamheten, löpande på direktionens möte har också utvecklingen av verksamheten på respektive ort rapporterats samt arbetet med att ansluta nya medlemmar till förbundet.

Har uppföljning gjorts av ekonomi?

- Uppföljning av ekonomin har gjorts i samband med delårsredovisningarna i april och augusti.

Finns en tillräcklig intern kontroll inom verksamheten?

- Direktionen har en antagen intern kontrollplan och uppföljning av den sker i årsredovisningen för 2018. Efter vår granskning gör vi bedömningen att den interna kontrollen och säkerheten i redovisningen är tillräcklig.

Är förbundets ärendehantering ändamålsenlig?

- Beredning och beslutsunderlag utgör en viktig del i den demokratiska processen och i det politiska arbetet i förbundet. Det är därför viktigt att beredningsprocessen är transparent i den bemärkelsen att det tydligt ska kunna gå att utläsa hur ärenden initierats, vem eller vilka som svarar för de olika delarna i ett beslutsunderlag och av vem/vilka samt på vilket sätt ärendet beretts i olika led i organisationen.

I 2017 år grundläggande granskning rekommenderade revisorerna direktionen att utreda om behovet finns av en arbetsordning för direktionens arbete för att tydliggöra formerna för direktionens arbete.

Direktionen har på direktionens möte den 7 juni 2018 fattat beslut om en arbetsordning för direktionen.

000036

1.5. Sammanfattande bedömning

Vår grundläggande granskning visar att det finns verksamhetsmål som tydliggör hur och i vilken riktning kommunalförbundets verksamhet skall bedrivas. Verksamhetsplanens vision anger att Svensk Luftambulans inte bara ska driva utvecklingen av ambulanshelikopterverksamheten åt medlemmarna utan också verka för en ökad nationell samordning av denna verksamhet.

De sammanfattande synpunkterna för 2018 är att vi inte har någon anledning till anmärkning mot huruvida förbundets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig.

2019-03-07

Lars Dahlin

Uppdragsledare

Lars Dahlin

mars 2019

Granskning av årsredovisning 2018

Svensk Luftambulans

000038

Innehållsförteckning

2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Uttalande	2
2.3.	Revisionsfråga och metod	3
2.4.	Revisionskriterier	4
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	5
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten	5
3.1.1.2.	Investeringsredovisning.....	6
3.1.2.	Balanskrav	6
3.1.3.	God ekonomisk hushållning	6
3.2.	Rättvisande räkenskaper	6
3.2.1.	Resultaträkning	6
3.2.2.	Balansräkning.....	7
3.2.3.	Kassaflödesanalys.....	7
3.2.4.	Tilläggsupplysningar	7
3.3.	Pågående tvister	8
3.4.	Tjänstemannaledningens uttalande.....	8
3.5.	Avslutning.....	8

000039

1. Sammanfattning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.**

Förbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 11:5).

Uppföljning av de finansiella målen återfinns också i årsredovisningen och dessa bedöms uppnådda i och med 2018 års resultat och ställning. Storleken på det egna kapitalet överstiger efter 2018 års bokslut målet om max 10 % av balansomslutningen föregående verksamhetsår, vilket medför att återbetalning av delar av det egna kapitalet kommer att ske under 2019.

Förbundet har för 2018 åtta stycken verksamhetsmål, vilka samtliga är genomförda eller påbörjade under 2018. Vi bedömer verksamhetsmålen uppfyllelse som god.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed.

Granskningen av de finansiella delarna i årsredovisningen har underlättats av att bokslutet varit väldokumenterat och att bilagor och underlag funnits i tillräcklig omfattning.

Efter vår granskning gör vi bedömningen att den interna kontrollen och säkerheten i redovisningen är tillräcklig.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner, kommunalförbund och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är direktionen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.2. Uttalande

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Svensk Luftambulans för räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31.

Vi har i allt väsentligt utfört revisionen enligt SKYREV:s utkast till vägledning för redovisningsrevision. Denna vägledning kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i de finansiella rapporterna. Det sakkunniga biträdet väljer i samråd med de förtroendevalda revisorerna vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar det sakkunniga biträdet de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur förbundet upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i förbundets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i direktionens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning ger årsredovisningen en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lag om kommunal redovisning.

000041

2.3. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (12.2) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål direktionen beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsboksutslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- balansräkning
- kassaflödesanalys

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt förbundets ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som direktionen beslutat om.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med förbundets tjänstemän. Granskningen har utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och

000042

landsting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts beroende på om vägledningen har beaktats i årets revisionsplan. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2018-02-14. Direktionen fastställde årsredovisningen 2017-02-28.

Rapportens innehåll har sakgranskats av förbundets tjänstemän.

2.4. Revisionskriterier

Direktionen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen som enligt 11 kap 21 § KL ska godkännas av regionfullmäktige i respektive medlem.

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen
- Kommunal redovisningslag
- Rekommendationer från rådet för kommunal redovisning
- Direktionens beslut om god ekonomisk hushållning

000043

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. Förvaltningsberättelsen beskriver också kort hur verksamheten kommer att utvecklas de närmaste åren.

Under avsnittet "Finansiell analys" beskrivs och redovisas finansiella nyckeltal.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Enligt kommunala redovisningslagen 4:5 skall förvaltningsberättelsen innehålla en utvärdering av förbundets ekonomiska ställning och en kort sådan återfinns under avsnittet "Finansiell ställning".

Händelser av väsentlig betydelse

I förvaltningsberättelsen redovisas på ett tydligt sätt väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret.

Förväntad utveckling

Av årsredovisningen framgår i viss omfattning den förväntade utvecklingen inom verksamheten. Kopplingen bör göras tydligare till hur detta kommer att påverka förbundets ekonomi och prioriteringar inom olika områden.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro uppdelad på kön och ålder redovisas inte enligt KRL 4:1 a, detta med anledning av att antalet medarbetare är för få i respektive grupp. Den totala sjukfrånvaron för hela förbundet redovisas dock. I övrigt lämnas en kort personalekonomisk redovisning.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten

Detta område avser information och analys rörande prestationer, kvalitet och mål. Här redovisas verksamhetsstatistik för förbundet bland annat i form av genomförda uppdrag.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar.

3.1.2. Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i förbundets bedömning av att balanskravet har uppfyllts. Avstämning av årets resultat enligt balanskravets bestämmelser har skett enligt 4 kapitlet i kommunal redovisningslag.

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Uppföljning av de tre finansiella mål återfinns i årsredovisningen och direktionen gör bedömningen att målen uppfylls och vi instämmer i den bedömningen. Storleken på det egna kapitalet överstiger efter 2018 års bokslut målet om max 10 % av balansomslutningen föregående verksamhetsår, vilket medför att återbetalning av delar av det egna kapitalet kommer att ske under 2019.

Vi bedömer utifrån årsredovisningens återsrapportering verksamhetsmålen uppfyllelse som god. Förbundet har för 2018 åtta stycken verksamhetsmål, vilka samtliga är genomförda eller påbörjade under 2018.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år.

Resultaträkning	Utfall 2018	Utfall 2017
Verksamhetens intäkter	374	174
Verksamhetens kostnader	-86 367	-105 739
Avskrivningar	-4 491	-4 373
Verksamhetens nettokostnader	-90 484	-109 938
Medlemsbidrag	93 530	108 766
Finansiella intäkter och kostnader	-267	-199
Årets resultat	2 779	-1 371

2018 präglas av full drift på baserna i Karlstad och Mora medan förbundet bedrivit verksamheten på Säve endast fram till 30 juni, då den därefter sköts av privat entreprenör enligt Västra Götalands övergångslösning. Årets resultat förklaras framför allt av lägre personalkostnader på grund av minskat övertidsuttag, lägre teknikerbemanning, vakanser på administrativa tjänster och färre genomförda utbildningar.

3.2.2. Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Bilagor och specifikationer finns i tillräcklig omfattning.

Från och med 2014 finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av förbundets materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4). Förbundet gör själva bedömningen att de materiella anläggningstillgångar som förbundet innehar utgör separata komponenter och att ytterligare uppdelning inte behöver göras. Vi instämmer i den bedömningen med utgångspunkt i att förbundet har ett omfattande service- och reservdelsutbytesprogram kopplat till helikoptrarna.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar förbundets finansiering och investeringar.

Vi bedömer att överensstämmelse finns med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

3.2.4. Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar uppfyller KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed, innebärande att:

- Tillämpade redovisningsprinciper beskriver varje särskild redovisningsprincip och eventuella förändringar av dessa som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll.
- Viktiga uppgifter och poster i förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesrapport specificeras och preciseras i notupplysningar som krävs i KRL respektive RKR:s rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt.

3.3. Pågående tvister

Regionens jurister har tillfrågats avseende väsentliga pågående tvister. Vi kan i vår granskning konstatera att inga pågående tvister finns att hantera i årets bokslut.

3.4. Tjänstemannaledningens uttalande

I överensstämmelse med SKYREVs utkast till vägledning har ett uttalande erhållits från förbundsdirektören, i samband med årsbokslutet. Vi anser att det erhållna uttalandet, som inte innehåller några avvikelser, är i överensstämmelse med SKYREVs utkast till vägledning.

3.5. Avslutning

Granskningen av de finansiella delarna i årsredovisningen har underlättats av att bokslutet varit väldokumenterat och att bilagor och underlag funnits i tillräcklig omfattning.

Efter vår granskning gör vi bedömningen att den interna kontrollen och säkerheten i redovisningen är tillräcklig.

2019-03-12

Lars Dahlin
Uppdragsledare

Årsredovisning 2018

Foto: Johan Agin

Svensk Luftambulans

Svensk Luftambulans är ett kommunalförbund med säte i Karlstad, organisationsnummer 222000-3061. Medlemmar i förbundet är Region Värmland, Region Dalarna, Västra Götalandsregionen och Region Uppsala. Ändamålet med kommunalförbundet är att ansvara för och driva ambulanshelikopterverksamhet och annan därtill anknuten verksamhet åt medlemmarna samt verka för etablering av en nationell samordning av ambulanshelikopterverksamheten.

000048

Innehåll

1	Inledning.....	3
2	Kommunalförbundet	4
3	Förvaltningsberättelse	5
3.1	Utveckling av verksamheten	5
3.1.1	Upphandling av nya helikoptrar	5
3.1.2	Övergångslösning för Västra Götalandsregionen	5
3.1.3	Övergångslösning för Region Uppsala	5
3.1.4	Aktiviteter för att värva nya medlemmar	5
3.1.5	Ekonomisk utveckling.....	6
3.1.6	Personal	6
3.1.7	Utbildning.....	7
3.1.8	Arbetsmiljö.....	7
3.1.9	Teknisk verkstad	7
3.2	Utförd verksamhet under året	8
3.2.1	Tillgänglighet	8
3.2.2	Flygtid och genomförda uppdrag	8
3.2.3	Värmland	9
3.2.4	Dalarna	11
3.2.5	Västra Götaland.....	11
3.2.6	Uppsala.....	13
3.2.7	Med-SLA	14
4	Måluppfyllelse.....	15
4.1	Operativa mål för 2018.....	15
4.2	Måluppföljning	15
4.3	Finansiella mål för 2018	16
5	Internkontroll.....	17
5.1	Kontrollområden.....	17
5.1.1	Efterlevnad av gällande flyglagstiftning	17
5.1.2	Överlämnande av verksamhet till privat leverantör	17
5.1.3	Kostnadskontroll	17
5.1.4	Anslutning av nya medlemmar	17
5.2	Uppföljning.....	18
5.2.1	Efterlevnad av gällande flyglagstiftning	18
5.2.2	Överlämnande av verksamhet till privat leverantör	18
5.2.3	Kostnadskontroll	18

008049

5.2.4	Anslutning av nya medlemmar	18
6	Finansiell analys	19
6.1	Årsresultat 2018.....	19
6.2	Finansiell ställning.....	20
7	Finansiella rapporter	21
7.1	Resultaträkning	22
7.2	Balansräkning	23
7.3	Noter	24
7.3.1	Not 1, Verksamhetens intäkter	24
7.3.2	Not 2, Verksamhetens kostnader.....	24
7.3.3	Not 3, Medlemsbidrag.....	25
7.3.4	Not 4, Materiella anläggningstillgångar	25
7.3.5	Not 5, Fordringar	25
7.3.6	Not 6, Avsättningar	26
7.3.7	Not 7, Skulder	26
7.4	Kassaflödesanalys.....	27

000050

1 Inledning

Kommunalförbundet Svensk Luftambulans startades av Landstinget Dalarna och Landstinget i Värmland under våren 2014, för att bedriva en gemensam ambulanshelikopter verksamhet åt medlemmarna samt även driva utvecklingen mot en nationell heltäckande och samordnad verksamhet.

Under våren 2015 blev Västra Götalandsregionen medlem i kommunalförbundet och från den 1 juli samma år togs driften av Sävebasen över av Svensk Luftambulans. Från 1 juni 2018 bedrivs verksamheten, under en övergångsperiod på fyra år, av en privat operatör i avvaktan på upphandling av en ny helikoptertyp.

Region Uppsala blev medlem i förbundet februari 2016. Deras operativa verksamhet drivs dock för närvarande av en privat operatör. Övertagandet av den verksamheten beräknas ske när nuvarande avtal löper ut, 2020-12-31, eller snarast därefter när upphandling av ny helikopter är genomförd.

För att möjliggöra övertagandet av Uppsalas operativa verksamhet samt återtagande av Västra Götalands verksamhet har en upphandling av större helikoptertyp påbörjats, som ett komplement till nuvarande typ. Upphandlingen avser en något större helikopter än de tre H 145 som förbundet opererar, sedan slutet av 2015. De nya helikoptrarna kommer att vara bättre anpassade för långa primäruppdrag och sekundärtransporter. De kommer att kunna ta med personal under utbildning, medföljande anhöriga och utrustning som krävs vid specialtransporter.

Linn Brandström
Ordförande direktionen

Björn-Owe Björk
Vice ordförande, direktionen

000051

2 Kommunalförbundet

Kommunalförbundet Ambulanshelikopter Värmland-Dalarna bildades i maj 2014. I samband med Västra Götalands anslutning till förbundet våren 2015 ändrades namnet till Svensk Luftambulans.

Kommunalförbundet leds av en direktion bestående av två ordinarie ledamöter och två ersättare från varje medlem.

Ledamöter under verksamhetsåret 2018 har varit Fredrik Larsson och Ulric Andersson från Landstinget i Värmland, Gunnar Barke och Crister Carlsson från Landstinget Dalarna, Annika Tännström och Jim Aleberg från Västra Götalandsregionen samt Bertil Kinnunen och Johan Öres från Region Uppsala. Bertil Kinnunen ersattes av Vivianne Macdisi från 1 juli.

Gunnar Barke har varit ordförande och Annika Tännström vice ordförande i direktionen under 2018.

Ersättare har varit Jane Larsson och Monica Gundahl från Landstinget i Värmland, Elin Norén och Birgitta Sacrédeus från Landstinget Dalarna, Nicklas Attefjord och Annette Ternstedt från Västra Götalandsregionen samt Erik Hemmingsson och Anna-Karin Klimp från Region Uppsala.

Under året har direktionen tillsatt ett arbetsutskott med en ledamot från varje medlem. Ledamöter i arbetsutskottet har varit Gunnar Barke, Annika Tännström, Fredrik Larsson och Bertil Kinnunen/Vivianne Macdisi.

Direktionen har haft fem sammanträden under verksamhetsåret. I juni var mötet förlagt till Oslo. Övriga möten har genomförts som videosammanträden. Arbetsutskottet har inte haft något sammanträde under året. Direktionen genomförde ett studiebesök hos Norsk Luftambulans i Oslo 7–8 juni.

3 Förvaltningsberättelse

3.1 Utveckling av verksamheten

Verksamhet har bedrivits under hela året vid baserna i Karlstad och Mora. Västra Götalandsregionens verksamhet övergick den 1 juni till extern operatör, i avvaktan på upphandling av en större helikoptertyp.

3.1.1 Upphandling av nya helikoptrar

En grundtanke inom Svensk Luftambulans är att bedriva en effektiv verksamhet bl.a. genom att minimera antalet helikoptertyper. Bedömningen är att det behövs två typer av helikoptrar för att klara både primär- och sekundäruppdrag. Idag bedrivs verksamheten i Värmland och Dalarna med tre H 145. En större helikoptertyp behövs för att kunna operera verksamheterna i Västra Götaland och Uppsala.

En upphandling genomfördes under 2017/18 men fick avbrytas på grund av för dålig konkurrens. Enligt nuvarande planering kommer upphandlingen att genomföras under hösten 2019.

3.1.2 Övergångslösning för Västra Götalandsregionen

Västra Götalandsregionens tidigare helikopter byttes ut under 2018. Man var i behov av en större helikoptertyp än den som SLA disponerar, varför man ansökte om att få upphandla en extern operatör under en övergångsperiod. Ansökan beviljades av övriga medlemmar och verksamheten bedrivs nu av en extern operatör i avvaktan på att upphandlingen av en större helikoptertyp ska genomföras.

3.1.3 Övergångslösning för Region Uppsala

Region Uppsala har ett avtal med en extern operatör till 2020-12-31. Med anledning av att upphandlingen av ny helikoptertyp avbröts, kommer troligen inte en ny helikopter kunna levereras till dem innan avtalstiden löper ut. Region Uppsala har bedömt att man är i behov av en övergångslösning i avvaktan på leverans av den nya helikoptern. Diskussioner pågår om denna övergångslösning kan hanteras av SLA.

3.1.4 Aktiviteter för att värva nya medlemmar

Enligt gällande förbundsordning ska SLA, förutom att bedriva operativ verksamhet åt medlemmarna även verka för en nationell utveckling och samordning av ambulanshelikopterverksamheten. Under året har ett antal aktiviteter genomförts för att nå detta långsiktiga mål.

SLA har varit aktivt deltagande i Sydöstra sjukvårdsregionens utredning om behovet av en helikopter i regionen. En utredning presenterades för samverkansnämnden i december där man beslutade om en fördjupad utredning inför ett ställningstagande i september 2019.

Förbundet har bjudit in sig till samverkansnämnden i Region Syd och där presenterat ett förslag till etablering av en helikopter i södra Sverige.

Förbundet har också presenterat ett förslag till heltäckande helikopterverksamhet i Uppsala-Örebroregionen. Förslaget innebär en utökning av nuvarande två baser till fyra. Samverkansnämnden beslutade att uppdraga till sitt arbetsutskott att utreda frågan vidare.

SLA har även genomfört ett seminarium i Almedalen med syfte att påvisa behoven av en samordnad verksamhet för att kunna åstadkomma jämlik vård inom detta område.

3.1.5 Ekonomisk utveckling

Utvecklingen av verksamheten har pågått sedan starten 2014. Under 2015 övertogs verksamheten i Västra Götaland och i mars 2016 påbörjades den operativa driften i Dalarna. Under 2017 var verksamheten i full drift på tre baser.

Sedan 1 juni 2018 bedrivs verksamheten i Västra Götaland av en extern operatör och förbundets omsättning har därefter minskat. Västra Götalandsregionen svarar fortfarande för sin del av de gemensamma kostnaderna.

Under 2016 blev även Uppsala medlem i förbundet. Den operativa verksamheten där sköts fortfarande av en extern operatör och har inte påverkat förbundets omsättning. Uppsala svarar för viss del av de gemensamma kostnaderna.

Förbundets rörliga kostnader är direkt kopplade till flygtiden för helikoptrarna, vilken styrs av inkomna larm samt väderbegränsningar som hindrar flygning. Flygtiden har varierat mellan åren men möjligheten att göra rimliga bedömningar har ökat sedan verksamheten startades.

3.1.6 Personal

Totala antalet anställda har inte förändrats under året. Däremot har piloterna vid Västra Götalandsbasen gått på tjänstledighet från 1 juni och fyra år framåt, till följd av Västra Götalands övergångslösning med en privat operatör.

Antal anställda 2018-12-31

Tjänster	Antal	Varav kvinnor
Piloter	24	1
HCM (Hems crew member)	13	5
Teknisk personal	7	inga kvinnor
Övriga	9	2
Totalt	53	8

I gruppen piloter ingår ett antal befattningshavare med kombinerade tjänster med chefsuppdrag och flygtjänst. Tolv piloter är tjänstlediga, för tjänstgöring åt annan arbetsgivare, sedan 1 juni 2018 och fyra år framåt.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har varit låg under året, 0,33 procent. Sjukfrånvaron fördelat på kön och yrkeskategori redovisas ej med hänvisning till undantagsregeln i Lagen om Kommunal Redovisning, som säger att uppgiften ej ska lämnas om antalet anställda i gruppen är högst tio eller om uppgiften kan hänföras till enskild individ. Med grupp avses både ålderskategori och könsfördelning.

Sjukfrånvaro

Anst-dagar	0-1 dgr		1-14 dgr		14-60 dgr		60-90 dgr		90- dgr		Totalt	
	Dagar	Frekvens	Dagar	Frekvens	Dagar	Frekvens	Dagar	Frekvens	Dagar	Frekvens	Dagar	Frekvens
19006	5	0,03%	57	0,30%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	62	0,33%

3.1.7 Utbildning

Organisationens HCM (Hems crew member, sjuksköterska med uppdrag att stödja piloten vid flygning) har utvecklats flygoperativt, genom en teknisk kurs med teoretisk och praktisk träning i checklistehantering samt deltagande i simulatorträning. Kompetensutvecklingen av HCM kommer att fortsätta under 2019.

Flygskoletillståndet (ATO) har utökats med tillstånd med procedurer för PBN (Performance Based Navigation), vilket innebär att instrumentinflygningar baserad på GPS kan genomföras. Samtliga piloter har också utbildats i PBN.

3.1.8 Arbetsmiljö

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har utvecklats under året. Riskanalyser, skyddsronder, chefsutbildningar har genomförts och en handbok i systematiskt arbetsmiljöarbete har tagits fram. Direktionen har också fastställt en arbetsmiljöpolicy.

Samarbetsavtal har träffats om företagshälsovård med landstingen i Värmland och Dalarna.

Arbetsmiljöverket har genomfört en inspektion över det systematiska arbetsmiljöarbetet under året. Efter vissa kompletterande åtgärder var de nöjda och avslutade ärendet.

3.1.9 Teknisk verkstad

Den tekniska verkstaden har utökat sitt tillstånd för underhåll (Base Maintenance), vilket innebär att man nu kan sköta allt planerat underhåll på helikoptrarna.

000053

En av teknikerna har genomgått en fördjupningutbildning (B2), som ger honom utökad behörighet att arbeta med avionik och det elektriska systemet i helikoptrarna.

3.2 Utförd verksamhet under året

3.2.1 Tillgänglighet

Tillgängligheten inom Svensk Luftambulans är hög. I genomsnitt låg tillgängligheten på båda baser på drygt 98 %. Tittar man enbart på den tekniska tillgängligheten låg den på 99,3 %.

I siffrorna ingår stillestånd på grund av tekniska problem och brist på personal. När det gäller personalbrist kan det bero på sjukdom med kort varsel eller att taket för flygtid uppnåtts. Stillestånd på grund av väder ingår inte i denna statistik.

Tillgänglighet per bas 2018

Tillgänglighet totalt 2018

3.2.2 Flygtid och genomförda uppdrag

Verksamheterna har varit i full drift vid baserna i Karlstad och Mora under 2018. Västra Götalandsregionen övergick till en privat operatör från juni månad.

Flygtid för uppdrag baseras på den tekniska flygtiden från det att helikoptern lättar till att den landar. Flygtid övrigt beräknas på samma sätt som ovan men avser träning, skolning och teknisk flygning.

000000

Med primäruppdrag avses transport av sjuka eller skadade patienter till sjukhus medan sekundäruppdrag avser transporter mellan två sjukvårdsinrättningar.

Med samtidighetskonflikter avses då flera uppdrag tidsmässigt står i konflikt med varandra och en medicinsk prioritering måste göras.

Avvisande av uppdrag görs på grund av medicinska skäl, tekniska skäl samt väderbegränsningar. Uppdrag kan avbrytas av samma skäl som ovan men sker efter det att helikoptern lyft.

Ett uppdrag räknas som fullföljt om personalen haft patientkontakt, oavsett om patienten åker med helikoptern eller ej.

Flygstatistik januari – december 2018

Flygstatistik 2018		Västra			
Flygtid (timmar)	Värmland	Dalarna	Götaland	Uppsala	Totalt
Flygtid uppdrag	570	601	791	1056	3018
Flygtid övrigt	44	44	58	12	158
Total flygtid	614	645	850	1068	3176
Uppdrag (antal)					
Primäruppdrag med helikopter	310	334	611	202	1457
Sekundäruppdrag med helikopter	122	78	147	575	922
- Samtidighetskonflikter	155	68	125	16	364
- Antal avvisade uppdrag	196	238	578	126	1138
- Antal avbrutna uppdrag	339	295	311	130	1075
Totala antalet genomförda uppdrag	432	412	758	777	2379

3.2.3 Värmland

Produktion

Utöver i tabellen redovisade uppdrag med helikopter har 220 uppdrag genomförts med akutbil.

Behovet av en central styrning av sekundäruppdrag blev påtagligt under sommaren då många långa och komplicerade transporter utfördes. De hade kunnat ha minskats betydligt med en bättre samordning mellan regionerna

Kommunikation via Rakel in i Norges NÖD-net har lösts under året, så det nu går att kommunicera med de norska enheterna.

Avtal mellan Västra Götalandsregionen och Region Värmland har slutits beträffande utlarmning av och ersättning för helikoptertransporter.

Under hösten har verksamheten varit på ovanligt många trafikolyckor med dödlig utgång, vilket naturligtvis har krävt mycket av personalen. Samtidigt har det varit ovanligt många sjukdomsfall med yngre människor med dödlig utgång. Detta har slitit hårt på vissa i personalgruppen men rutiner finns för att fånga upp och stödja personalen i dessa situationer.

000057

Medicinskutveckling

Fortsatt utbildning enligt lagd plan för HCM:er. Efter att föräldraledig HCM återgått i tjänst under hösten, så att har tid för utbildning har kunnat lösas. Tre timmars scenarioövningar för hela medicinska teamet var sjätte vecka samt KUU (Klinisk utbildning och utvecklingsdag) på sex timmar var åttonde vecka, där intressanta fall tas upp och eventuellt ny utrustning eller nya rutiner diskuteras eller provas. Öppen KUU-dag för övrig medicinsk verksamhet planeras till april, då SLA kommer att redovisa statistik, genomföra föreläsningar och beskriva ett antal patientfall. Allt för att andra verksamheter skall få förståelse för ambulanshelikopterverksamheten kan tillföra den prehospitla vården.

Blöt plasma istället för torrplasma har införts i verksamheten. Blöt plasma är lättare att administrera och mycket mer kostnadseffektiv. Numera har Värmlands helikopter/akutbil alltid med sig två enheter blod samt två enheter plasma. Vid stora olyckor skulle kan man få med det dubbla då det alltid finns lika mycket på kylning, som finns med i helikoptern och akutbilen.

Personal

En ny pilot har anställts under året då en av basens piloter valde att börja arbeta i Mora. Den nya piloten påbörjade sin tjänst under juni månad. En HCM har kommit tillbaka efter föräldraledighet och började sin reaktiveringsträning i oktober och gick sedan i operativ tjänst under november. I stort sett ingen sjukfrånvaro har förekommit under året.

Samtliga Piloter och HCM:er har varit i simulator i Helsingfors under hösten med mycket gott resultat och många nya erfarenheter för framförallt HCM:er.

Övrigt

Basen har bemannat en helikopter, som medical team, under Rally Cross VM i Höljes under tre dygn i juli. Tillsammans med blodcentralen, vid centralsjukhuset i Karlstad, medverkade basen på evenemangsområdet vid Blodomloppet i Karlstad, med syfte att rekrytera fler blodgivare till landstinget.

Ett samarbete har också inletts med projektgruppen för FLISA (Föreningen för Ledningsansvariga inom Svensk Ambulanssjukvård) för deltagande i deras kongress i Karlstad 2019.

En projektgrupp för bygge av ny bas har bildats bestående representanter för de olika yrkesgrupperna inom SLA, Karlstads flygplats samt Region Värmland. Den nya basbyggnaden beräknas kunna tas i drift under 2020. Hyreskostnaden kommer Region Värmland att svara för enligt gällande gränsdragningslista.

000008

3.2.4 Dalarna

Produktion

Det har inkommit totalt 1 729 larm under året. Av dessa har 334 primäruppdrag och 78 sekundäruppdrag genomförts med helikopter. 52 uppdrag har genomförts med akutbil. 295 larm har avbrutits och 238 har avvisats.

Dalarnas ambulanshelikopter bemannas av en 3-crew besättning bestående av pilot, HCM och anestesiläkare med spetskompetens inom prehospital luftburens intensivvård. Produktionen har löpt på bra under året och är i princip oförändrad i omfattning mot 2017. Primäruppdragen är välriktade till de mest behövande kritiskt sjuka och skadade patienterna enligt framtagna uppföljning.

Medicinsk utveckling

Helikopterläkarna/HCM vid Dalarnas ambulanshelikopter har de senaste två åren tagit fram 35 skriftliga medicinska behandlingsriktlinjer inom prehospital intensivvård. Behandlingsriktlinjerna säkerställer ett optimalt omhändertagande, enligt vetenskap och europeiska riktlinjer inom t.ex. trauma, kardiologi, internmedicin, pediatrik och obstetrik m.m. Flertalet riktlinjer är författade i samråd med respektive sjukhusspecialist.

Prehospital transfusion med frystorkad plasma och rutin att vid behov hämta blod/plasma på Mora lasarett vid flygning till skadeplats har implementerats för en effektivare och snabbare behandling av patienter i blödningschock.

De olika personalkategorierna HCM, pilot, läkare och flygtekniker har samarbetat för att utveckla ett nu välfungerande system för säker uppdragsplanering (meteorologi/rekognosering), relativt snabb start och kommunikation med ambulans. Rutiner är utvecklade och implementerade för bl.a. veckokontroll av utrustning och narkotikaklassade läkemedel.

Personal

Utbildningsansvarig HCM/läkare har organiserat ett bra system för kontinuerlig vidareutbildning med återkommande mikroövningar, övningsmaterial och en uppskattad medicinsk utbildnings- och simuleringsdag. I syfte att effektivisera arbetet på skadeplats har ambulanshelikoptern bytt till ett två-väskkoncept, där den mindre förstaväskan innehåller resusciteringsutrustning som t.ex. läkemedel, ultraljudsapparat och luftvägsinstrument.

3.2.5 Västra Götaland

Produktion

Produktionen under 2018 visar på en påtaglig ökad precision i utalarmeringen till följd av införandet av HEMS-koordinatorfunktionen. Detta har lett till att helikoptern larmas i betydligt mindre omfattning till patienter där kompetensen ej är nödvändig. Antal transporter där patienten var i behov av läkare- och sjuksköterskevård ökade trots att det totala antalet flygtimmar endast ökade marginellt.

Antalet avbrutna uppdrag i luften samt antalet samtidighetskonflikter minskade också som ett resultat av den ökade larmprecisionen. Den tekniska tillgängligheten ökade under året med den nya

000059

helikoptern och antalet avvisade uppdrag till följd av väder minskade också, delvis på grund av införandet av väderkameror.

HEMS-koordinatorfunktionen etablerades i december 2017, först på deltid och från 1 juni med bemanning hela dygnet. Funktionen, som består av kvalificerade sjuksköterskor, har övertagit utalarmeringen från SOS, vilket lett till ökad precision samt minskat antal samtidighetskonflikter. De dagliga videomötena i samband med vaktskifte ger möjlighet till snabb återkoppling och utveckling av verksamheten.

Väderkameror

Sex väderkameror har installerats vid regionens sjukhus. De tar bilder var 15:e minut, i 3–4 riktningar, dygnet runt som presenteras via en app. Kamerorna har kunnat förverkligas via ett samarbete med NLA solutions och är de första i Sverige. Norge och Danmark har redan ett omfattande nät utbyggt. Kamerorna har bidragit till en ökad flygsäkerhet, möjlighet till snabbare beslut och fler genomförda turer.

Ny operatör och ny helikopter

Den förste juni övertog Babcock den operativa flygtjänsten. Övergången skedde utan större problem. Samtliga piloter valde att ta tjänstledigt från SLA och ta anställning hos den nya operatören, vilket gav god kontinuitet i samband med uppstart. Även tre tekniker erbjöds anställning hos den nya operatören. Med bytet av operatör följde en ny helikopter vilket har förbättrat den tekniska tillgängligheten och ökat möjligheten att landa vid sjukhus med upphöjda helikopterplatser. Helikoptern är väl anpassad för uppdraget och öppnar för framtidens navigeringssystem med GPS-baserade inflygningar och flygleder. Med identisk back-up helikopter ökar flygsäkerheten och behovet av simulatorträning har minskat.

En oroande och bekymmersam händelse var när en av de tidigast producerade maskinerna av denna typ totalhavererade i England under hösten. Detta föranledde noggranna och frekventa inspektioner av drivlinan. Haverikommissionen har nu kommit fram till att orsaken var ett skuret lager i stjärtrotorn och som det verkar nu inte kopplat till själva konstruktionen, vilken även existerar i andra helikoptertyper.

Säve Flygplats

Säve flygplats övertogs av Serneke AB från Svedavia i maj 2016 och flygledningen stängdes i januari 2017. Detta ledde till ett antal incidenter och ett flertal förseningar vid start.

Flygledningen återinfördes under 2 kvartalet 2018, vilket har gett ökad flygsäkerhet i kombination med bättre förmåga att operera i sämre väder. Fortsatt utveckling av flygfältet genom samarbete med bl.a. Sjöfartsverket planeras.

Medicinsk utveckling

Totalt har nu 48 patienter i blödningschock erhållit blod och 51 patienter frystorkad plasma. Erfarenheterna av första årets transfunderade patienter publicerades i oktober i Läkartidningen tillsammans med en redaktionell kommentar. Arbetet har även accepterats för redovisning på en av de internationellt största prehospitla mötena i världen- SMACC i Sydney mars 2019.

Ett arbete pågår tillsammans med en nationell grupp samt laboratoriemedicin vid Kungälvssjukhus, att ta fram helblod för prehospitalt bruk. Förhoppningsvis kommer detta att förverkligas un-

000000

der 2019. En forskningsgrupp med representanter från verksamheten samt Sahlgrenska Universitetssjukhuset och universitetet har också bildats för att komma igång med prospektiva studier på området.

En patientgrupp som ökar är strokegruppen där helikoptern i många fall erbjuder snabbare möjlighet till såväl trombolys och trombektomi, vilket är ett stort steg mot visionen jämlik vård, när avståndet till denna behandlingsform är lång.

Flygning med kuvös

Frågan har varit aktuell i ett 10 tal år men aldrig blivit realiserad. Den tidigare av regionen beslutade neonatala transportorganisationen, i form av transportteam bestående av läkare samt sjuksköterska från neonatalavdelningen, startade under 2018. Den 1 oktober påbörjades flygning med kuvös efter att totalt ett 40-tal personer har utbildats på konceptet. Bemanning i samband med kuvösflygning sker i form av ordinarie piloter samt sjuksköterska. Kuvös och kuvösteam hämtas från Drottning Silvias sjukhus. Kuvöskonceptet har visat sig fungera bra och tio transporter har genomförts på tre månader.

Personal

Den medicinska organisationen har under året varit stabil. Två nya sjuksköterske- och två nya läkarvikarier har utbildats.

3.2.6 Uppsala

Produktion

Verksamheten har haft stabil produktion under året med en liten minskning av IVA-transporter och av neonatala transporter. Antalet Prio-1 uppdrag ökade däremot i samma utsträckning som de andra uppdragen minskade.

Medicinsk utveckling

De nya infusionspumparna fungerar mycket bra och erbjuder både stor användarvänlighet och ökade möjligheter till infusionsterapi för patienten.

Personal

Tre nya läkare är anställda, två är inskolade och den tredje börjar senare i vår. Sjuksköterskegruppen är intakt.

På pilotsidan har det varit en viss omsättning. Två piloter slutat, den ena har bytt arbetsplats till Gotland och den andra har blivit baschef på Åland. Nyrekrytering av piloter är inte aktuellt, istället har två timvikarierande piloter, som arbetat åt oss, fått fast anställning på basen.

Övrigt

Många möten och diskussioner har hållits tillsammans med SLA under året, för att finna lösningar till övergångsperioden efter att vårt kontrakt löper ut. Resultat från diskussionerna kommer att presenteras under de första månaderna på 2019.

000061

3.2.7 Med-SLA

Forskning

Helikopterläkare och HCM, vid Med-SLA, har under 2018 publicerat sju vetenskapliga studier. Detta är jämfört med andra internationella ambulanshelikopterorganisationer en hög vetenskaplig artikelproduktion.

Forskningen är huvudsakligen inriktad på för Skandinavisk HEMS-verksamhet (Helicopter Emergency Medical Service) kliniskt viktiga frågeställningar, som prehospital intubation, blodtransfusion och teknisk utrustning inklusive invasivt blodtryck. Även en studie av HEMS flyg-, uppdrags- och intensivvårdskaraktäristika har utförts. Forskningen är generellt av hög kvalitet och innehåller exempelvis en stor prospektiv internationell multicenterstudie, publicerad i välrenommerad tidskrift (Gellerfors et al, BJA 2018;1103-09 samt BJA 2019;122(1):e6-e7). En uppdaterad lista över publicerade artiklar finns på SLA:s hemsida.

José Folatre och medförfattare, publicerade under hösten en intressant studie om erfarenheterna av blodtransfusion, vid Västra Götalandsregionens ambulanshelikopter. Juni 2016 till juni 2018 gavs 34 prehospitala blodtransfusioner av förhållandevis unga (medelålder 45 år) och svårt skadade patienter. Blodtransfusionen gav en bättre hemodynamisk stabilitet och den prehospitala överlevnaden var 79,4%. Författarna drog slutsatsen att prehospital blodtransfusion är en både säker och fullt genomförbar behandlingsmetod i Sverige.

Hösten 2018 har använts till planering, vetenskapliga förberedelser och inklusion av viktiga skandinaviska förstärkningsenheter, till två stora kommande multicenterstudier. PHAASTER syftar till att visa på förkortad skadeplatstid med hjälp av intubation i helikopter-kabinen. Studien undersöker även en potentiell förbättrad luftvägshanteringen i den utmanande och ofta kalla prehospitala nordiska miljön.

Den andra multicenterstudien ämnar studera ett nytt sätt att resuscitera patienter i blödningschock med hjälp av helblod. Helblod innehåller både röda blodkroppar, plasma och blodplättar medförandes flera potentiella fördelar mot nuvarande prehospital resusciteringsvätska. Helikopterläkare utför även två retrospektiva studier, varav den ena undersöker användande av s.k. RSI-checklista inför prehospital sövning medan den andra studien analyserar anestesi och intubation av traumapatienter i blödningschock.

Forskningen fokuserar på för nordisk ambulanshelikoptersjukvård kliniskt viktiga frågeställningar, syftandes till stor patientnytta. Genom forskningen har ett fint samarbete med nordiska ambulanshelikopterbaser och organisationer åstadkommit. Med-SLA:s forskningschef har blivit invald i flera forsknings- och expertgrupper (FAAME, NoPRA, PHAAM) med bra nätverksmöjligheter. Flera helikopterläkare och sjuksköterskor, vid samtliga SLA-baser, har varit involverade i den prehospitala forskningen.

000062

4 Måluppfyllelse

4.1 Operativa mål för 2018

Operativa mål för 2018

- SLA har två helikoptertyper att erbjuda medlemmarna.
- SLA har anslutit minst ett landsting/region till som medlem i förbundet
- SLA har träffat avtal med Karlstads Airport om permanenta lokaler för huvudkontoret.
- SLA har initierat en nationell process för etablering av GPS-baserade inflygningar till sjukhusplattor
- SLA har initierat en nationell process för samordning av sjukhusplattor, underlag och rutiner
- Med-SLA deltar i, eller startar, minst en ny prehospital studie.
- SLA har hög medicinsk kompetens hos HCM genom ett program för medicinsk vidareutbildning.
- SLA har hög kompetens hos tekniker genom ett utbildningsprogram.

4.2 Måluppföljning

- Upphandling av nya helikoptrar pågår. Upphandlingen har varit utannonserad men fick avbrytas p.g.a. för få anbud. Enligt nuvarande planer kommer den att återupptas under hösten 2019.
- Kontakter har tagits med flera landsting och regioner som kan tänkas bli medlemmar. Sydöstra sjukvårdsregionen har startat en utredning om anskaffande av ambulanshelikoptrar. En presentation har gjorts för Uppsala-Örebroregionens samverkansnämnd med ett förslag till heltäckande lösning av helikoptrar i regionen. Kontakt har även tagits med Södra sjukvårdsregionen.
- Avtal har träffats mellan Karlstad Airport och Landstinget i Värmland om ny basbyggnad. Diskussioner om förändrade lokaler för huvudkontoret kommer att upptas då Värmlandsbasens lokaler är klara.
- En skrivelse har skickats till styrelsen för Sveriges Kommuner och Landsting med begäran om hjälp att initiera både frågan om GPS-inflygningar och samordning av sjukhusplattor, underlag och rutiner.
- Med-SLA har lett multicenterstudien PHAST om prehospital inkubation. British Journal of Anaesthesia har publicerat studien.
- Ett program för medicinsk vidareutbildning av HCM finns framtaget och är under genomförande.
- Utbildningsprogram för tekniker är framtaget och det uppdateras kontinuerligt. Genomförande pågår.

000043

4.3 Finansiella mål för 2018

Finansiella mål för 2018

Svensk Luftambulans ska inte ackumulera vinst utan bedriva verksamhet utifrån självkostnadsprincipen. Följande finansiella mål ska därför gälla för förbundet.

- SLA ska inte ackumulera vinst utan ska ha en budgetprocess och ekonomimodell som utgår från självkostnad.
- Ett eget kapital kan generas genom anslutningsavgifter från nya medlemmar eller överskott i verksamheten. Det egna kapitalet ska vara en buffert för att kunna möta eventuella oförutsedda kostnader samt hantera likviditetsförändringar.
- Storleken på det egna kapitalet för förbundet begränsas till ett belopp motsvarande högst 10 % av balansomslutningen för föregående verksamhetsår. Om förbundets egna kapital överstiger begränsningen efter bokslutet skall den överskjutande delen återbetalas till förbundets medlemmar.

Svensk Luftambulans ska inte bedriva finansiell verksamhet eller kapitalplacering. Eget kapital hanteras på bankkonto.

Det egna kapitalet uppgår till 10 717 tkr vid verksamhetsårets slut. Verksamhetens balansomslutning 2018 var 90 751 tkr. Det egna kapitalet överstiger den övre gränsen, enligt fastställt finansiellt mål, med 1 641,9 tkr. Återbetalning av eget kapital kommer att ske under 2019, enligt omfattning och fördelning som fastställs av direktionen.

000064

5 Internkontroll

Direktionen fastställde en internkontrollplan för 2018 vid sitt sammanträde 2017-11-30. Planen innehåller fyra kontrollområden.

5.1 Kontrollområden

Följande fyra kontrollområden har identifierats för 2018.

- Efterlevnad av gällande flygslagstiftning
- Överlämnande av verksamhet till privat leverantör
- Kostnadskontroll
- Anslutning av nya medlemmar

Inom dessa områden har ett antal kontrollåtgärder tagits fram.

5.1.1 Efterlevnad av gällande flygslagstiftning

- Redovisa i direktionen samtliga resultat från Transportstyrelsens verksamhetskontroller av SLA:s tillstånd.
- Redovisa förändringar i regelverket kring flygverksamheten som påverkar drift eller ekonomin.

5.1.2 Överlämnande av verksamhet till privat leverantör

- En plan för överlämnandet ska redovisas till direktionen innan arbetet påbörjas.
- Planen ska innehålla bedömning av tillkommande kostnader samt risker för försämring av tillgängligheten under överlämningsperioden.
- Rapport om genomförandet ska regelbundet lämnas till direktionen under överlämningsperioden.

5.1.3 Kostnadskontroll

- Samtliga större avvikelser från budgeten ska snarast möjligt redovisas i direktionen.
- En modell för uppdelning av budgeten på en fast del och en rörlig del baserad på flygtid ska redovisas för direktionen under året.
- Förslag till uppräknings av ägarbidraget för 2019, ska redovisas för direktionen före sommaren.
- Förslag till budget för 2019 ska presenteras för direktionen senast under oktober månad.

5.1.4 Anslutning av nya medlemmar

- Kontakta landsting/regioner med befintliga avtal om ambulanshelikopterverksamhet och undersök när deras avtal löper ut och om intresse då finns för anslutning till SLA.
- Kontakta landsting/regioner som idag inte har någon ambulanshelikopterverksamhet och undersök om de planerar att starta upp en sådan och om de i så fall är intresserade av medlemskap i SLA.

000065

5.2 Uppföljning

5.2.1 Efterlevnad av gällande flyglagstiftning

Resultatet av Transportstyrelsens verksamhetskontroller redovisas i direktionen.

5.2.2 Överlämnande av verksamhet till privat leverantör

En plan för överförandet av Västra Götalandsregionens verksamhet till privat operatör har tagits fram och presenterats för direktionen. Övergången genomfördes enligt plan 1 juni.

Revidering av ägarbidraget för Västra Götalandsregionen för 2018 har presenterats och godkänts av direktionen, 18-03-13. En slutgiltig revidering av ägarbidraget fastställdes av direktionen 2018-10-18.

Direktionen har vid varje sammanträde fått rapport om genomförandet.

5.2.3 Kostnadskontroll

Uppföljningen av budget i direktionen sker tertialvis om inte särskilda skäl föranleder annat.

Arbetet med att ta fram en budgetmodell med en fast och en rörlig del pågår.

Förslag till kostnadsuppräknings av ägarbidrag för 2019, har presenterats och godkänts av direktionen vid mötet 18-06-07.

Förslag till budget för 2019 presenteras för direktionen den 18 oktober.

5.2.4 Anslutning av nya medlemmar

Kontakter med landsting och regioner, som inte är medlemmar i SLA, pågår.

000066

6 Finansiell analys

6.1 Arsresultat 2018

Arsresultat

Budget och ägarbidrag för 2018 fastställdes av direktionen i oktober 2017. Därefter har justeringar av budget samt ägarbidraget för Västra Götalandsregionen reviderats vid två tillfällen som en följd av Västra Götalandsregionens övergångslösning, som trädde ikraft den 1 juni 2018. Budgetsiffrorna i tabellen nedan har anpassats till den slutgiltiga revideringen.

Svensk Luftambulans (SLA) År 2018	UTFALL 2018	UTFALL 2017	jmf 2018-2017	Helårsbudget 2018	Avvikelse utfall 2018-budget 2018
3 Verksamhetens intäkter	374	174	200	-	374
4 Kostn för personal, förtroende valda	- 56 015	- 66 478	10 463	- 58 212	2 197
5 Kostnader köpt verksamhet, material, bidrag	- 1 316	- 1 827	511	- 926	390
6 och 7 Övriga verksamhetskostnader	- 29 132	- 37 435	8 303	- 29 942	810
79 Avskrivningar	- 4 396	- 4 373	23	- 4 380	16
8 Medlemsbidrag	93 530	108 766	- 15 237	93 530	-
8 Finansiella intäkter och kostnader	- 267	- 199	68	- 70	197
	2 779	1 371	4 149		2 779

Resultatet för perioden januari till december år 2018 uppgick till 2 779 tkr.

Verksamhetens intäkter uppgick till 374 tkr och består av vidarefakturerings av flygbränsle samt intäkter från Rally-Cross VM i Höljes.

Verksamhetens kostnader, exklusive finansiella kostnader och avskrivningar, uppgick till 86 462 tkr, vilket är 2 617 tkr lägre än budgeterat.

I ovanstående tabell visar kostnaden för personalen ett överskott på ca 2 197 tkr mot budget. Förklaringen till detta är lägre direkta lönekostnader på grund av minskat övertidsuttag, lägre teknikerbemannning och vakanser på administrativa tjänster samt färre genomförda utbildningar mot planerat.

Vakanserna på de administrativa tjänsterna har lett till en viss ökning av tjänsteköp utöver budget, inom kostnadsslag 5.

Inom kostnadsslagen 6 och 7 har kostnaderna för drift och underhåll av helikoptrarna ökat bl.a. till följd av dyrare serviceavtal och förändrad Euro-kurs. Däremot har kostnaderna för konsulter minskat. Införandet av tekniksystemet Gannet kunde göras med egen personal i större omfattning än planerat och anpassningsbehoven av ekonomi- och HR-system har inte varit så stort som tidigare bedömts. Även kostnaderna för Med-SLA var lägre än budgeterat.

Periodens avskrivningar uppgår för året till 4 396 tkr och är 16 tkr högre än budget. I samband med övergångslösningen för Västra Götalandsregionen uttrangerades anläggningar till ett kvarvarande restvärde av 96 tkr.

De finansiella kostnaderna/intäkterna uppgår till 267 tkr och utgörs till största del av valutadifferenser mellan preliminärbokning i leverantörsreskontra och verklig kurs vid utbetalningstillfälle. Räntekostnader till långgivare har ökat med 30 tkr mellan 2017 och 2018.

Årsresultat per medlem

Kostnaderna är här fördelade per bas. De gemensamma kostnaderna är fördelade enligt en överenskommen fördelningsnyckel. Vissa kostnader fördelas lika mellan de tre baserna, andra fördelas per flugen timme eller annan överenskommen princip.

Kostnad per medlem

Ae	Värmland	Dalarna	VGR	Reg Uppsala	Totalt
SLA Gemensamt	7 417	7 523	7 356	304	22 600
Safety & Compliance	4	4	4	0	12
Crew Training	1 303	1 303	507	-	3 114
Flight Operation	257	196	153	-	606
Part 145	4 444	4 444	1 299	-	10 186
Ground Operations	15 663	15 588	8 153	-	39 404
Air Training Org (ATO)	36	36	4	-	75
Continuing Airworthiness	5 967	6 260	2 527	-	14 754
S:a kostnader	35 091	35 354	20 003	304	90 751
Ägarbidrag 2018	35 456	36 761	20 837	476	93 530
Resultat per ägare	365	1 408	833	172	2 779

6.2 Finansiell ställning

Investeringar

SLA har under året investerat för totalt 1045 tkr. Ett verktyg för reparation och byte av mast för totalt 935 tkr till verkstaden i Karlstad samt en lättbockskran till hangaren vid Morabasen till ett värde av 110 tkr.

Likvida medel

Förbundet hade den 31 december 2018 på konton i Nordea Bank AB (publ.) 17 262,2 tkr. Ett långfristigt lån finns upptaget hos Nordic Investment Bank på 61 900 tkr.

Balansavstämning

Efter bedömning uppgår årets balanskravsresultat till 2 779 tkr.

Årets resultat	2 779
Avgår realisationsvinst anläggningstillgångar	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	2 779
Balanskravsresultat	2 779

000068

7 Finansiella rapporter

Bokslutsperiod

De finansiella rapporterna redovisar utfall för perioden 1 januari – 31 december 2018.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Förbundet redovisar enligt lagen om kommunal redovisning (1997:614) och följer god redovisningssed samt anvisningar lämnade av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Intäkterna redovisas till verkligt värde av vad förbundet fått eller kommer att få. Det innebär att förbundet redovisar intäkter till nominellt värde (fakturabelopp).

Fordringar har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och det belopp varmed de beräknas bli reglerade. Övriga tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärde om annat ej anges.

Leverantörs- och kundfakturor med väsentliga kostnads- och intäktsposter periodiseras.

Löner och semester periodiseras över tid. Outtagen semester inklusive sociala avgifter skuldbokförs.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Fordon	7 år
Inventarier och maskiner	5–10 år
Helikopter	20 år
Reservdelar/utbytesdelar	20 år

000069

7.1 Resultaträkning

Resultaträkning Tkr	Not	Utfall 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018	Utfall 2017
Verksamhetens intäkter	1	374	-	374	174
Verksamhetens kostnader	2	- 86 367	- 91 365	4 998	- 105 739
Förlust vid avyttring/utrangering		- 96			
Avskrivningar		- 4 396	- 4 380	- 16	- 4 373
Verksamhetens nettokostnader		- 90 484	- 95 745	5 357	- 109 938
Medlemsbidrag	3	93 530	95 815	- 2 286	108 766
Finansiella kostnader		- 267	- 70	- 197	- 199
Resultat före extraordinära poster		2 779	-	2 874	- 1 371
Periodens/Årets resultat		2 779	-	2 874	- 1 371

000070

7.2 Balansräkning

Balansräkning Tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31	
TILLGÅNGAR				
<i>Anläggningstillgångar</i>				
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	4			
Maskiner och inventarier		3 080	2 834	
Utbytes/reservdelar		773	818	
Övriga materiella anläggningstillgångar		61 512	65 158	
Summa anläggningstillgångar		65 364	68 811	
<i>Omsättningstillgångar</i>				
Fordringar	5	3 676	34 073	30 397,3
Kassa och Bank		17 262	23 229	
SUMMA TILLGÅNGAR		86 302	126 112	

Balansräkning Tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31	
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
Balanserat resultat		7 938	9 309	
Periodens/årets resultat		2 779	- 1 371	
Summa eget kapital		10 717	7 938	
<i>Avsättningar</i>				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	6	1 880	6 878	
Löneskatt pensioner		1 380	3 200	
<i>Skulder</i>				
Kortfristiga skulder	7	10 426	108 096	
Långfristiga skulder		61 900		
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		86 302	126 112	39 810

000071

7.3 Noter**7.3.1 Not 1, Verksamhetens intäkter**

	2018-01-01- 2018-12-31	2017-01-01- 2017-12-31
Anslutningsavgift nya medlemmar		
Vidarefakturerade kostnader		
Övrigt	374	174
	374	174

7.3.2 Not 2, Verksamhetens kostnader

	2018-01-01- 2018-12-31	2017-01-01- 2017-12-31
Personalkostnader	52 333	64 774
Utbildningskostnader	2 710	1 585
Rekryteringskostnader	80	119
Inhyrd personal tekniker/piloter/adm	1 092	1 816
Kontors och förbrukningsmaterial	394	818
Arbetskläder och utrustning	181	115
Flygbränsle	4 789	7 181
Reparation och reservdelar helikopter	1 216	1 084
Serviceavtal helikopter	12 408	15 071
Övriga transportmedel	165	437
Resekostnader	1 212	1 172
Försäkringspremier	2 403	3 028
Redovisnings- och revisionsarvoden	2 126	2 420
Konsultarvoden	486	1 657
AOC, Transportstyrelsen	491	566
Övrigt	4 281	3 897
	86 367	105 739

000072

7.3.3 Not 3, Medlemsbidrag

	2018-01-01- 2018-12-31	2017-01-01- 2017-12-31
Landstinget i Värmland	35 456	34 104
Landstinget i Dalarna	36 761	33 914
Region Uppsala	476	464
Västra Götalandsregionen	20 837	40 285
	93 530	108 766

7.3.4 Not 4, Materiella anläggningstillgångar

	2018-01-01- 2018-12-31	2017-01-01- 2017-12-31
Ingående anskaffningsvärden	76 986	76 387
Utrangering	- 289	
Inköp	1 045	599
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	77 742	76 986
Ingående avskrivningar	- 8 175	- 3 802
Utrangering	193	
Periodens avskrivningar	- 4 396	- 4 373
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 12 378	- 8 175
Utgående redovisat värde	65 364	68 811

7.3.5 Not 5, Fordringar

	2018-01-01- 2018-12-31	2017-01-01- 2017-12-31
Kundfordringar	-	28 516
Varav medlemsbidrag	-	28 496
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	994	965
Övriga kortfristiga fordringar	2 682	4 593
	3 676	34 073

000073

7.3.6 Not 6, Avsättningar

	2018-01-01- 2018-12-31	2017-01-01- 2017-12-31
Avsatt pensioner	1 880	6 878
Avsatt löneskatt	1 380	3 200
slutskatt tax 2018	1512	
tax 2019	-132	
	1380	
	3 260	10 078

7.3.7 Not 7, Skulder

	2018-01-01- 2018-12-31	2017-01-01- 2017-12-31
Kortfristiga skulder till kreditinstitut		64 730
Långfristiga skulder till kreditinstitut	61 900	
Leverantörsskulder	3 000	3 015
Upplupna personalkostnader	6 214	7 752
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	739	30 047
varav medlemsbidrag		28 496
Övriga kortfristiga skulder	473	2 553
	72 326	108 096

000074

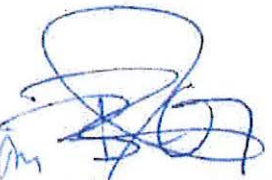
7.4 Kassaflödesanalys**Kassaflödesanalys (tkr)**

Kassaflöde från den löpande verksamheten	2018		2017
Resultat efter finansnetto	2 779	-	1 371
Justerling för poster som ej ingår i kassaflödet:			
Av- och nedskrivningar	4 491		4 373
Förändringar i avsättningar	- 6 818		5 440
<i>Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapitalet</i>	452		8 442
Ökning (-) /minskning (+) av fordringar	30 397	-	41
Ökning (+) /minskning (-) av kortfristiga skulder	- 97 670	-	9 538
Ökning (+) /minskning (-) av långfristiga skulder	61 900		
Kassaflöde från den löpande verksamheten	- 4 921	-	1 137
Kassaflöde från investeringsverksamhet			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	- 1 045	-	599
<i>Kassaflöde från investeringsverksamhet</i>	- 1 045	-	599
Periodens kassaflöde	- 5 966	-	1 736
Likvida medel vid årets ingång	23 229		24 965
Likvida medel vid årets utgång	17 262		23 229
	- 5 966	-	1 736

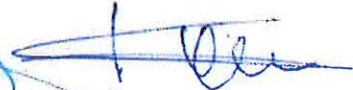
000075

**Denna årsrapport är fastställd av kommunalförbundets direktion
den 28 februari 2019**

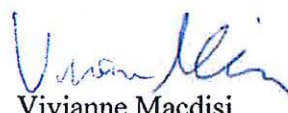

Linn Brandström

Björn-Owe Björk

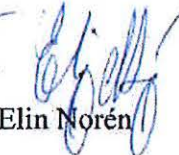

Fredrik Larsson

Kent Svens

Håkan Linnarsson

Vivianne Macdisi

Ulric Andersson

Elin Norén